

ГАЗЕТА
1918 ЙИЛ
21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

СССР УЗБЕКИСТАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 163 (20. 730)

1990 йил 18 июль, чоршанба

Баҳоси 3 тийин.

ЖУМҲУРИЯТ ФАОЛЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Сийсий бюросининг аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби, Ўзбекистон ССР Президенти, КПСС XXVIII съездининг делегати И. А. Каримов 17 июль куни Тошкентда жумҳурият фаолларининг вакиллари билан учрашди.

У яқинда тугаган партия анжумани-

нинг иши тўғрисида батафсил гапириб берди, съезд қарорларидан келиб чиқадиган бир қанча кечиктириб бўлмайдиган вазифаларга тўхталиб, ҳозир бўлганларнинг саволларига жавоб қайтарди.

Учрашув тўғрисидаги ҳисобот эълон қилинади.

КПСС Марказий Комитети Секретариати аъзоси

Гулчехра ТУРҒУНОВА

Гулчехра Турғунова 1944 йилда Фарғона вилоятининг Охунбобоев районидан Қашқар қишлоғида туғилган. Ўзбек, 1965 йилдан КПСС аъзоси. 1969 йилда Марғилон шаҳридаги кечки ўрта мактабни битирган. 1962 йилдан бошлаб Марғилон шойи тўқич фабрикасида тўқувчи, инструктор, ишлаб

чиқариш таълими мастери бўлиб ишлаган. 1976 йилдан ҳозирги пайтгача Марғилон шаҳридаги «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмаси тўқув фабрикасининг тўқувчиси. Беш фарзанди бор. 1990 йилда Фарғона вилояти XXIV партия конференциясида Ўзбекистон Компартияси вилоят комитети бюроси аъзоллигига сайланди.

КПСС XXVIII съездида КПСС Марказий Комитети аъзоллигига, Марказий Комитетнинг биринчи таъкидлий Пленумида эса КПСС Марказий Комитети Секретариати аъзоллигига сайланди. Халқлар дўстлиги ордени, урта медал билан мукофотланган. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ёшлар мурабийси» унвонига эга.

КПСС Марказий Комитети аъзоллигига Ўзбекистон Компартиясидан сайланганлар

Абдуллаев Жўра Абдуллаевич	— Тошкент электротехника алоқа институтини ректори.	Мамарасулов Солижон	— Ўзбекистон Компартияси Тошкент вилоят комитетининг биринчи котиби.
Абдурахмонов Жўрабой	— Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги, 10-қурилиш трестининг бригадари, Наманган вилояти.	Мирсаидов Шуқрулла Раҳматович	— Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси.
Абдурахмонов Пўлат Мажидалиевич	— Ўзбекистон Компартияси Самарқанд вилоят комитетининг биринчи котиби.	Пирназаров Зарифбой	— Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги Давлат-кооператив комитетининг «Маданият» давлат хўжалиги ижарачиси, Қорақалпоғистон АССР, Қораўзақ райони.
Абобакиров Обиджон Олимович	— Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги Давлат кооператив комитетининг М. Горький номида давлат хўжалиги тракторчиси, Андижон вилояти, Балиқчи райони.	Рўзиев Рўйитдин	— Ўзбекистон ССР Давлат мелiorация ва сув хўжалиги комитети «Карширой» иттишослаштирилган қурилиш бирлашмасининг «Карширой» трести бригадари, Қашқадарь вилояти.
Отажонов Рўздат	— Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги Давлат-кооператив комитетининг Ленин номида жамоа хўжалиги бошқаруви раиси, Хоразм вилояти, Хива райони.	Салоҳиддинов Маҳмуд	— Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти.
Бердиев Ҳаким Эшбоевич	— Ўзбекистон Компартияси Сурхондарь вилоят комитетининг биринчи котиби.	Сигедин Виталий Николаевич	— В. И. Ленин номида Олмалик кон-металлургия комбинатининг бош директори.
Евтеев Александр Иванович	— Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 7-трести ишлаб чиқариш-техника комплекси бошқармасининг ёгончи қайта ишлаш цехи бригадари, Сирдарё вилояти, Гулистон шаҳри.	Турғунова Гулчехра	— СССР Енгил саноат министрлиги Марғилон «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқувчиси, КПСС Марказий Комитети Секретариатининг аъзоси, Фарғона вилояти.
Ефимов Анатолий Степанович	— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи котиби.	Шоева Розия Шариповна	— Бухоро вилояти Шифокор районидagi Муминов номида жамоа хўжалиги партия комитетининг котиби.
Қодирова Каромат Зондовна	— Жиззах вилояти Зомин районидagi Болшевик номида 26-ўрта мактаб директори.	Едгоров Дамир Солиҳович	— Ўзбекистон Компартияси Бухоро вилоят комитетининг биринчи котиби.
Каримов Ислон Абдуғаниевич	— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби, Ўзбекистон ССР Президенти.		

КПСС Марказий назорат комиссиясига Ўзбекистон Компартиясидан сайланганлар

Абдуллаев Кенжа	— Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги «Туямуноидро-строй» қурилиш бошқармасининг бригадари, Хоразм вилояти.	Жиззах станцияси ло-комотив депоси тепло-воз машинисти, Жиз-зах вилояти.	Умаров Акмал Нарзиёвич	— СССР Электрон са-ноати министрлиги «Фотон» ишлаб чиқариш бирлашмасининг сазовчиси, Тошкент шаҳри.
Алламуродов Бўри Алламуродович	— Ўзбекистон Компартияси Наманган вилоят комитетининг биринчи котиби.	— Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 163-қурилиш трестининг бригадари, Бухоро шаҳри.	Хатамов Набижон	— Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 162-қурилиш трести бригадари, Андижон вилояти.
Отажонов Алихон Раҳматович	— Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 163-қурилиш трестининг бригадари, Бухоро шаҳри.	— СССР Кўмир са-ноати министрлиги «Узбекуголь» ишлаб чиқариш бирлашмаси 9-шахтасининг ерости кон ишчиси, Ангрен шаҳри.	Хўжалиқова Гулнора Жуманиёевна	— Қорақалпоғистон АССР Тўртқўл районидаги район меди-цина бирлашмасининг бош врач.
Атоев Ҳасан	— Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 163-қурилиш трестининг бригадари, Бухоро шаҳри.	— СССР Кўмир са-ноати министрлиги «Узбекуголь» ишлаб чиқариш бирлашмаси 9-шахтасининг ерости кон ишчиси, Ангрен шаҳри.	Шодиев Шавкат Қурбоневич	— Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги Зирабулоқ таъриба-экспериментал заводи-нинг электр пайванд-чиси, Самарқанд вилояти.
Исроиллов Фурқат Ортинбоевич	— СССР Темир йўл-лар министрлиги Ўрта Осиё темир йўлининг Қўқон локомотив де-поси машинисти, Фарғона вилояти.	— СССР Темир йўл-лар министрлиги Ўрта Осиё темир йўлининг Қўқон локомотив де-поси машинисти, Фарғона вилояти.	Иўлдошев Шавкат Муҳиддинович	— Ўзбекистон Компартияси Назорат-таъ-тиш комиссиясининг раиси.
Қодиров Рафиқ Сатторович	— СССР Темир йўл-лар министрлиги Ўрта Осиё темир йўлининг Қўқон локомотив де-поси машинисти, Фарғона вилояти.	— СССР Темир йўл-лар министрлиги Ўрта Осиё темир йўлининг Қўқон локомотив де-поси машинисти, Фарғона вилояти.		
Луродов Қурбонбой	— СССР Темир йўл-лар министрлиги Ўрта Осиё темир йўлининг Қўқон локомотив де-поси машинисти, Фарғона вилояти.	— СССР Темир йўл-лар министрлиги Ўрта Осиё темир йўлининг Қўқон локомотив де-поси машинисти, Фарғона вилояти.		

Эслатма: Ш. М. Иўлдошев КПСС Марказий назорат комиссияси Президиуми аъзоллигига сайланди.

КПСС XXVIII СЪЕЗДИ: ЯҚУНЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР, ТАКЛИФЛАР

ОБРЎ МИСҚОЛЛАБ ЙИҒИЛАДИ

КПСС XXVIII съезди мажлисларини қизиқиш билан кузатиб бордик. Одамлар энди нима қилиш керак, қайси йўлдан бо-ришга тўғри бўлади, деган саволларига жа-воб олгандай бўлди. Муҳими — партия-ни инкироз гирдобидан чиқариш учун да-дил қадам қўйилди, дейиш мумкин. Хато-лар ҳолислик ва ҳалоллик билан очиб та-шланди. Бошланғич партия ташкилотла-рининг обрўини, коммунистлар мавқеи-ни ошириш юзасидан қимматли фикр-муло-ҳазалар ўртага ташланди.

Партиядан ўч олишни талаб қилаётган, уни сийсий ҳаётдан четлаштиришга оқиндан-очиқ интилаётган кимсалар ҳам йўқ эмас. Уларга зарба сифатида съездда белгиланган қишлоқни тубдан ривожлантириш, озиқ-овқат муаммосини ҳал этиш, иқтисодий ўз-гаришлар ясаш, тартиб ва интизомни таъ-минлаш, партиявий талабчанликни кучай-тириш тадбирлари мумкин қадар тезроқ бажариш лозим.

Менимча бундай пайтда энг муҳими, партиянинг обрўсини сақлашга, сафларини жипслаштиришга ҳаракат қилишимиз за-рур. Узоқ йиллардан буён тўпланиб қолган муаммолар ҳал этилаётганлиги, ишдаги камчиликлар учун бутун айбон партияга тўнкаб, партия ташкилотларини ҳудуд-беҳуд да танқид қилавериш, улар обрўсига до-ғуш қилишнинг ҳақиқатдан ҳам асда тўтишимиз дар-кор. Тан олиш керак, ҳозирги туб бурилиш даврида ижтимоий онгинг ҳали тайёр эмас.

лиги каби воқеаларга ҳам дуч келяпмиз. Қолаверса вилоят ва район партия коми-тетлари, партия юқори органларининг маф-кура соҳаси билан шугулланадиган масъул ходимлари воқеликни тўғри таҳлил этмап-тилар. Мен вилоят партия конференцияси-да партиянинг обрўсини сақлаш ҳақида га-пирдим. Обрў ўз-ўзидан келмайди. У мис-қоллаб йиғилади. Бунинг учун нима қил-моқ керак? Қуруқ гапдан амалий ишга ўтиш зарур. Халқ гапдан тўйди. Энди натижа керак. Ўтмишда бу соҳада кўп камчи-ликларга йўл қўйилди. Партиявий ишда ҳам, мафкуравий ишда ҳам, хўжаликларни бошқаришда ҳам, ай-ниқса, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишдаги нуқсонлар партия обрўсига пу-тур етказди.

Биз раёндаги мавжуд 95 та бошланғич партия ташкилоти ишини тубдан қайта қу-риб олиш, иш усули ва услубини янгилаш соҳасида бир қатор тадбирларни амалга оширдик. Одамлар ҳақида гапхўрлик улар фаолиятида муҳим ўрин эгаллади. Партия ташкилотлари қишлоқ аҳолисига етарли миқдорда томоғқа учун ер ажратиш, мак-таб ўқувчилари, ёш болали аёллар, уруш ва меҳнат ветеранларига гапхўрлик ишда бош-қош бўлмоқдалар. Бошланғич ташки-лотлар таклифи билан ўтган йили район бўйича олинган 179 миллион сўм даромад-нинг 9 миллион сўмдан кўпроғи қўшимча иш ҳақи сифатида колхозчи ва совхоз иш-

чиларига бўлиб берилди. Кейинги уч йил ичида район бўйича колхозчиларнинг иш ҳақи 52 сўмга кўпайиб, ойлик маоши ўрта-ча 192 йўмга етди. Совхоз ишчилари эса ўртача 246 сўмдан иш ҳақи олмоқдалар. Бу аҳолининг турмуш шароитини озгина бўлса ҳам яхшилаш имконини берапти.

Ишон ва унинг ахтиёни учун хизмат қилиш партиявий ишнинг туб маъниси ай-ланди. Партия ходимлари одамлар ораси-да кириб уларнинг озу-умидларини эшит-тилар, дардларига малҳам бўлмоқдалар. Халқимизда қуруқ гап қулоғча ёқмайди, деган нақд бор. Колхоз ва совхозларда па-кта, янқизроатчилигига барҳам берилаёт-тир. Пахта еттиштириладиган майдонларни қис-қартириш ҳисобига энгир, кунжук, мош, нўхот каби қўлдан унутиб юборилган, аммо аҳоли ахтиёни учун зарур озуқабоп экан-ларини экиш йўлга қўйилди. Ҳар бир хўжа-ликда тегириқ ва мойқувозлар қўрилди. Ана шу ишларда халқ депутатларининг ёр-дами аққол сезилиб турибди. Улар аҳолини дамий иш билан татамиллашда ҳам анча иш қилдилар. Косонда Қозон оптика заводининг филиалини қуриш бошлаб юборилди. Ҳар бир колхоз ва совхозда кичик гишт заво-длари, бетон ишлаб чиқарадиган цехлар бар-по этилаёттир. Аммо Пўлати, Ёқинли, Ёқинли ва Бўлмас қишлоқ Советлари ҳузурида аҳо-лини, айниқса, хотин-қизларни иш билан татамиллаш муаммоларига қояпти.

Партия съездида шунга ўхшаш муаммо-ларни баргараф этиш юзасидан муҳим қарорлар қабул қилинди. Биз ана шу қарор-лар асосида истиқбол режаларини тузиб чиқаямиз, муаммоларни ечиш йўллари из-лаяпмиз. Ишончимиз коммуни, инқилобий қайта қуришни бошлаган партиямиз янги-лаш йўлидан бориб ўз сафларни жипсли-гини янада мустаҳкамлайди, қўйилган ва-зифаларни муваффақиятли бажарилишида авангардлик ролин ўтайверади.

Қ. ТУЯЧИЕВ,
Косон район партия комитетининг би-ринчи котиби.

СЪЕЗД ДЕЛЕГАТЛАРИ САВОЛЛАРГА ЖАВОБ БЕРИШАДИ

Нукус, 17 июль. (ЎзТАГ мухбири). Қорақалпоғистон вилоят партия комитетидида КПСС XXVIII съездининг бир қанча делегатлари иш-тирокида журналистлар би-лан учрашув бўлди. Омма-	вий ахборот воситалари ва-киллари, шунингдек уч-рашувга таклиф этилган ҳамда партия анжумани иши билан, унда қабул қи-линганд қарорлар билан ало-	қадор партия ва совет хо-димларининг саволларига учрашув қатнашчилари — вилоят партия комитетининг биринчи котиби С. Д. Ния-туллаев, вилоят партия ко-митетининг иккинчи котиби	В. Ю. Зорин, Қорақалпоғис-тон АССР Олий Советининг Раиси Т. А. Ешимбетова, Қорақалпоғистон АССР Ми-нистрлар Советининг Раиси А. Х. Тожиев жавоб қайтар-дилар.
---	---	---	---

Совет Социалистик Жумҳуриятлари Иттифоқи Президенти Фармони

СССРда телевидение ва радиоэшиттиришни демократиялаш ҳамда ривожлантириш тўғрисида

Телевидение билан радио ахборот, ташвиқот ва тарбиянинг энг оммавий воситаларидир. Эшиттиришлар мазмуну ва йўналиши хо-лислиги ва баҳолашнинг пухталиги билан кўп жиҳат-дан ижтимоий фактори, одамларнинг кайфиятини шакллантиради. Биз чуқур ва мураккаб ўзгаришларни бошлайётган ҳозирги пайтда телевидение билан радио жамиятини жипслаштиришга бутун чоралар билан ёрдам бериши, жамиятнинг барқарорлиги ва оқилоланиши мустаҳкамлаш, давлат ман-фаатларининг ҳимоя қили-нишини, одамлар ўртасида-ги муносабатларнинг инсо-ний тусда бўлишини, ҳуқуқ-тартиботни, миллатлараро аҳиллигини таъминлашга ай-ниқса муҳимдир. Бундай мақсадлар телевидение би-лан радиони умумийлиги структура сифатида сақлаб қолш ва ривожлантириши талаб қилади.

Шу билан бир вақтда жамиятнинг демократияла-шуви, мустақил иттифоқдош жумҳуриятлар ва халқ де-путатлари Советлари мав-қеининг ортиб бораётганли-ги, сийсий қарашларнинг ҳилма-хиллиги чинакам қар-ор топаётганлиги мамла-кат телевидение ва радио-эшиттиришлар характери-ни тубдан ўзгаришини тақо-зо этмоқда.

Қуйидагиларни зарур деб ҳисоблайман:

1. Янги шароитда теле-видение ва радиоэшиттириш фаолиятининг ҳуқуқий асо-лари белгилан қўйилсин. Шу мақсадда СССР Олий Со-вети мамлакатда телевиде-ние ва радиоэшиттириш фаолиятининг тартибга солиб турадиган ҳамда СССР Дав-лат телевидение ва радио-

эшиттириш комитетининг мақоми ва ваколатларини, унинг марказий, жумҳурият ва маҳаллий ҳокимият ор-ганлари билан, сийсий ҳа-мда жамоат ташкилотлари билан ўзаро муносабатла-рини белгилаб берадиган СССР қонуни қабул қи-лиш тавсия этилсин.

2. Жумҳурият, ўлка ва вилоят телевидение комитет-лари ҳуқуқлари ва ваколат-ларини кенгайтириш йўли-га ўтилсин, уларнинг струк-турасида маҳаллий ҳоки-мият органларига ахборот хизмати соҳасида ишловчи бўлиналар бўлиши кўзда тутилсин. СССР Министр-лар Кенгаши ана шу мақ-садлар учун эфир вақтини, каналлар ва частоталар аж-ратиб, кадрлар масаласини ҳал қилиш тартибини жу-мҳуриятлар Министрлар Ке-нгашлари, Москва шаҳар Со-вети ва Ленинград шаҳар Совети билан келишиб олсин.

Шунга асосланиб керак-ки, барча даражадаги халқ депутатлари Советлари, жамоат ташкилотлари ва партиялар ўзларининг мо-лиявий ва техника ресурс-лари ҳисобига ёки СССР Давлат телевидение ва ра-диоэшиттириш комитети би-лан СССР Алоқа министр-лигидан эфирга чиқарила-дин вақтини ва эшиттириш-нинг техник воситаларини ижарага олиш йўли билан янги теле ва радио марказ-лар ёки студиялар очиб ҳу-қуқига эгадилар. Халқаро тартибга мувофиқ бундай марказлар ва студияларни барпо этиш ҳамда уларнинг фаолияти лицензия рухсати билан расмийлаштирилиши лозим.

СССР Давлат телевиде-ние ва радиоэшиттириш ко-митети СССР Адлия ми-нистрлиги билан биргалик-

да 1990 йил 1 сентябргача бўлган муддатда лицензия-лар бериш тартибни тўғри-сиди вақтинчалик инъомни тасдиқласинлар, кейинча-лик бундай ҳаракатлар СССР қонуни билан белги-лаб қўйилишини кўзда ту-тишлар.

Телевидение ва радио-нинг умумийлиги система-сини сақлаб қолш муҳим-лигини ҳисобга олиб, жу-мҳурият, ўлка ва вилоят ор-ганларининг СССР Министр-лар Кенгаши билан кели-шимлай қабул қилинган ҳамда СССР Давлат теле-видение ва радиоэшиттириш комитети амал қилаётган бўлиналарининг ҳуқуқий ва мулкый аҳолини ўзгар-тиришга қаратилган ҳар қан-дай ҳужжатлар ҳақиқий эмас, деб ҳисоблансин.

3. Давлат телевидение ва радиоэшиттиришнинг ва-зифалари сийсий ва жамоат ташкилотларидан мустақил равишда амалга оширилиши, мамлакатда юз бераётган жараёнларни ҳар томонла-ма ва ҳолис ёритишга хиз-мат қилиши лозимлиги бел-гилан қўйилсин. У ёки бу партия, сийсий оқим ёки гуруҳ эфир вақтини бутун-лай эгаллаб олишга, шу-нингдек давлат телевидение-си ва радиоэшиттиришнинг унинг ходимлари шахсий сийсий қарашларини тарғиб қилиш воситасига айланти-риб қўйилишига йўл қўйи-лмайди.

4. СССР Давлат телеви-дение ва радиоэшиттириш комитетига ходимларнинг ижодий имкониятларини та-ғин ҳам тўлароқ ва эркинроқ рўйбга чиқариш, демократик асосларни мустаҳкамлаш

мақсадида ўз фаолиятини қайтадан ташкил этиш вази-фаси юклансин. Меҳнат би-тимларининг шартнома-кон-курс системасига ўтилсин, ходимларнинг меҳнатини моддий рағбатлантириш ҳамда айрим бўлиналар-нинг ўзини ўзи пул билан таъминлаш имконияти оши-рилсин.

СССР Давлат телевиде-ние ва радиоэшиттириш ко-митетига молиявий аҳолини ҳисобга олиб, шарт-струк-туралари ва мансаб оқла-лари масалаларини муста-қил ҳал қилиш ҳуқуқи бе-рилсин. Ана шу мақсадлар учун тижорат фойдаларидан тушган фойданинг бир қис-мидан мунтазам фойдала-нилсин.

5. СССР Министрлар Кенгаши иттифоқдош жу-мҳуриятлар Министрлар Ке-нгашлари билан биргаликда Москва шаҳрида РСФСР теледиоси аппарат-студия комплексини қуриш зару-ринлиги ҳисобга олиб, СССР Давлат телевидение ва ра-диоэшиттириш комитети то-монидан тақдим этилган моддий-техникавий ва молия-вий таъминот комплекс про-граммасини кўриб чиқсин. Санатнинг мудофаа тар-моқлари йўналишини ўзгар-тиришга доир давлат режа-лари доирасида «Геликон» ва «Энергия» янги космик системаларидан, шунингдек мамлакат аҳолисини кўп программали телевидение ва радиоэшиттириш билан таъминлаш мўлажалланган космик айланиш кўча қа-бул қилиш-узагиш система-ларидан фойдаланишга доир таклифлар кўриб чиқилсин.

Совет Социалистик Жумҳуриятлари
Иттифоқининг Президенти
Москва, Кремль.
1990 йил 14 июль.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВ

● Илгари хабар берганимиздек («Совет Ўзбекистони», 13 июль) 11 июль кунин КПСС XXVIII съездининг матбуот марказида Ўзбекистон Компартияси делегациясининг матбуот конференцияси бўлиб ўтган эди. Матбуот конференциясида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби, Ўзбекистон ССР Президенти И. А. Каримов, «Совет Ўзбекистони» газетасининг мухбирлари Р. Раҳмонов, Ўзбекистон Компартияси Самарқанд шаҳар комитетининг биринчи котиби Н. Н. Екубов иштирок этдилар.

Матбуот конференциясининг КПСС Марказий Комитети Идеология бўлими мудирининг ўринбосари А. А. Лебедев олиб борди. Куйида ушбу матбуот конференциясининг стенография ёзувини газетхонлар эътиборига ҳавола этмоқдамиз.

И. А. КАРИМОВ: — Ўзбекистон тарихида XXVIII съездга келган 162 делегат бўлиб, улар 680 минглик республика коммунистлари томонидан сайланган.

Бугунги Ўзбекистон ҳақида нима деган дейиш мумкин? Бу саволга қисқача шундай жавоб қилиш бўлади. Республикада 20 миллионга яқин аҳоли йшайди, улар юздан ортиқ миллионларнинг вакиллари бўлиб, шундан 72 фоизини Ўзбеклар ташкил этади. Иқтисодий жиҳатдан Ўзбекистон Иттифоқда бешинчи ўринни эгаллайди. Жумҳуриятда саноатнинг кўпгина тармоқлари ривожланган. Қишлоқ ҳўжа-лигида пахтачилик етакчи ўринда туради. (Ўзбекистон Иттифоқда еттинчилардан пахтанинг 65 фоизини беради). Жумҳурият пилла, мева-сабзавот маҳсулотлари еттишилди етакчи ўринда туради. Бизнинг ўлка минерал хом ашёларга, турли-туман бойларга, қазилмаларга бой. Ана шуларнинг ҳаммаси унинг Бутуниттифоқ меҳнат тақсимотидаги ўрни, унинг ривожидagi иқтисо-лашув йўналишларини бел-гилаб беради.

Ўзбекистон аҳолисининг 47 фоизга яқини 16 ёшгача бўлган ёшлардир. Бу жум-хуриятнинг учун жуда кат-та имкониятидир. Мавжуд ишчи кучлари резервлари-нинг бой минерал хом ашё ва қишлоқ ҳўжалиги ресурслари билан ўнгунлашувни Ўзбекистоннинг тез ривожла-ниши учун зарур шарт-шар-ошларини яратди.

БИ-ВН-СИ (Буюк Британия мухбири): — Сиз СССР Президенти ва КПСС Мар-казий Комитетининг Бош котиби лавозимларининг бир кишида мукассамлангани масаласига съездда ва ма-млакатда қарама-қарши ёнда-шувлар бўлаётганига қан-дай қарайсиз? КПСС Мар-казий Комитети Бош коти-бининг ўринбосарлигига сай-лангани мумкин бўлган ном-зод ҳақида Ўзбекистон де-легацияси қандай фикрда? Ўзбекистон Компартияси-нинг КПСС Марказий Ко-митетидagi вакилини қан-дай бўлади? Шу мақсадлар-да норма системаси қўла-ниладими?

И. А. КАРИМОВ: — КПСС Марказий Комитети Бош секретари ва СССР Президенти лавозимларининг бир кишида мукассамланганига биз аввало бундан назаардан қараймиз. Ҳозир бу нарсая-зарур деб ҳисоблаймиз. Принцип жиҳатдан, албатта, бу лавозимлар бир кишида мукассамлашмаслиги тў-ғри бўлур эди. Аммо партия ва умуман мамлакат ҳозир бошдан кечираётган му-раккаб ҳолатда биз бундай мукассамлангани бугунги кунда зарур деб ҳисоблай-миз. Ахс ҳолда ҳам сиесий, ҳам иқтисодий вазият жи-длий равишда мураккабла-шади. Мен биз жуда жи-длий равишда турганимизни инкор этмайман. Бу жиҳатни ҳам доимо диққат-эътиборда ту-тиш лозим.

КПСС Марказий Комите-ти Бош котибининг ўринбо-сари хусусида. Агар биз э-ртага Марказий Комитетни норма принципини бўйича шакллантирадиган бўлсак, яъни ҳар бир жумҳуриятдан Марказий Комитетда беш коммунист вакили қилинади-ган — бу асосий норма, — ҳар юз минг коммунистдан бунинг ёнига яна бир киши-дан қўшилидиган бўлса, у ҳолда Бош котибининг ўри-носари ё Россия ёки Укра-ина вакили бўлиши керак.

«ИЗВЕСТИЯ» мухбири: — Кейинги бир-икки йил ичиде Ўзбекистон кўпроқ суве-ринтет ва мустақиллик томон

И. А. КАРИМОВ: — Жум-хурият раҳбарияти фикрини ифодалаб, сизга шунин айт-моқчиманки, Ўш воқеалари учун масъулият энг аввало Қирғизистон раҳбарияти ва жамоатчилиги зиммасига ту-шади. Фақат улар бу маса-лаларни ҳал этишлари керак эди. Биз Ўш вилоятида бўл-ган туқнашувга ўхшаш ҳо-лат жумҳуриятлараро туқ-нашувга айланишидек аҳво-ла йўл қўйишни хоҳламас-дик. Яна бир марта такор-рлайман, бу Қирғизистоннинг ички ишидир.

Биз Ўзбеклар бўлганимиз учун Ўш области воқеа-ларига, у ерда рўй берган жа-ҳолат ва шайқашлик факт-ларига бефарқ қараб олма-й-миз. Биз бу масалада итти-фоқ федерацияси ҳам ўз сў-зини айтиши керак деб ҳис-облаймиз. Модомки, биз ягона федерацияда яшаётган, унга муайян ваколатлар бер-ган эканмиз, у бундай во-қеалардан ҳеч қачон четда турмаслиги, у ҳам мазкур масаласида ўз сўзини айтиши керак.

«ИЗВЕСТИЯ» мухбири: — Яқинда Олмаотада Ўрта Осиё ва Қозғистон ре-спублика раҳбарларининг учрашуви бўлиб ўтди. Сиз унинг натижаларини қандай баҳолайсиз. Сизлар вақти келиб шу беш республика-нинг ўзига хос «умумий бозорини» тузишни ўйла-масизми?

И. А. КАРИМОВ: — Биз-нинг Олмаотадаги учрашу-вимиз қай босдан рўй бер-ди? Бир қатор муҳим жи-ҳатларни кўрсатиб ўтиш ло-зим деб ҳисоблайман. Сизга яхши маълумки ҳозир бу ре-гионда 50 миллионга яқин аҳоли йшайди. Бизнинг та-рихимизда, миллий ривож-ланишимизда, аънаълардан, маданият ва тилларимизда кўпгина умумийликлар бор. Шунингдек, диний бирлик ҳам мавжудки, уни ҳам ҳи-соба олиш керак. Бугунги кунда бизларнинг социал аҳ-волимиз тахминан бир хил, бизнинг олдимида иқтисоди-ётни ривожлантириш, бу жумҳуриятлар ага бўлган имкониятлардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган жуда ўхшаш масалалар турбиди. Ўрта Осиё республикалари катта бойликка эга эканли-гида ҳам кўп умумийлик-лар бор. Қисқаси бизнинг регион шундай имкониятларга эга-ки, унинг бугунги ҳолати бизни сира ҳам қаноатлан-тира олмайдди. Ана шу нуқ-та назаардан қараганда уш-ча учрашувда имзолаган учта ҳужжат анъанавий иқтисоди-ёт, маданий алоқаларни ривожлантира бориб регион-ни таракқий эттиришда шу пайтгача бўлганидан кўпроқ натижаларга эришиш мум-кинлигини аниқ бир бор таъ-кидлади деб ҳисоблайман. Масалан, халқини жуда бе-зовта қилаётган Орол му-аммосига ўхшаш масалалар-ни, бошқа кўп масалаларни ҳал этишимиз мумкин.

Мен бунини қандайдир мар-каздан қўқчишин пайдо бў-лиши деб ҳисобламайман. Ақинча. Агар биз эртага бозор муносабатларига ў-та-диган бўлсак, бизнинг иқти-содий ўзаро муносабатлари-ни, республикалар ўртаси-даги шартномага асосланган муносабатлар, бошқача сў-злар билан айтганда горизон-тал алоқалар катта аҳамият-каб элади. Бутун федератив иттифоқимизнинг истиқбол-и ана шундидир деб ҳисоб-лайман.

РЕЙТЕР агентлиги (Буюк Британия) мухбири: — Россия Президенти ҳар бир иттифоқчи республика билан тўғридан-тўғри иқтисодий алоқалар ўрнатишни хоҳла-шини айтди. Сизларга РСФСР Тўғридан-тўғри ало-қалар ўрнатиш, жумладан, савдо соҳасида алоқалар ў-рнатиш тақлифи билан муро-жаат қилинми?

И. А. КАРИМОВ: — Агар сиз РСФСР Олий Совети раҳбариятини назаарда ту-та-ган бўлсангиз, бундай тақ-лиф бўлгани йўқ. Аммо Россиянинг баъзи бир об-ластларидан, айтайлик биз пахта таласи етказиб бера-диган Иваново областидан шундай тақлифлар бўлди. Мен бунда бизнинг янги иқ-тисодий муносабатларини истиқболини кўраман. Яқин-да бизга Литва тола ва бош-қа хил маҳсулотларни етказ-иб бериш бўйича тўғридан-тўғри шартномалар имзо-лаш илтимоси билан муро-жаат қилди. Шунга ўхшаш шартномаларни муносабатлар-ни қўшни республикалар би-лан ҳам йўлга қўймоқдамиз.

«ЗАВОДСКАЯ ПРАВДА» газетасининг мухбири: — Ҳо-зир регионал ёки жумҳурият ҳўжалик ҳисоби тушунчасига турли хил ёндашилган-га кузатилади. Бировлар уни ҳақиқатга тўғри келмай-ди деб тушунашган, бошқа-лар эса иқтисодий учун қонда деб билимоқдалар.

Иккинчи савол: Сиз «Марксистик платформа» ва-килларининг нутқларига қан-

дай муносабат билдирасиз? Шунини ҳам айтмоқчиманки, бошқа делегациялардан мен асосий жавоб олганим йўқ.

ПОЛЬША матбуотининг мухбири: — Яқинда сизлар-да чет эл мамлакатлари бил-лан иқтисодий ҳамкорлик бўйича Комитет тузиш тў-ғрисида Фармон қабул қи-линди. Унинг вазифалари, моҳияти нимадан иборат? Унинг ҳўқуқлари қан-дай? Бу сизнинг республика-нинг ташқи савдо соҳаси-да шу пайтгача бўлганига қараганда кўпроқ мустақил-ликка эга бўлади, деган маънони билдирадими?

И. А. КАРИМОВ: — Бу масала бугунги кунда биз-нинг олдимида неча шун-чалар кескин бўлиб турган-лиги, биз нега ташқи иқти-содий алоқалар бўйича Ко-митет тузишга қарор қилга-нимизни тушунириш учун фақат битта мисол келти-рамиз. Мен юқорида айтганим-дек, СССРда еттишилди-ган жами пахтанинг 65 про-центини берадиган Ўзбеки-стон эвазига мол олиш шарт-ти билан атиги 10 минг тон-на толали сота олмаслигини рисоладагидек гап деб ҳи-соблаш мумкинми? Ана шундай толага Тайланд мух-тождир. Энг муҳими у ана шу толалини бошлар учун зарур бўлган товарларга алмашиши мумкинки, жум-хуриятимиз бунга жуда мух-тождир. Бундай ҳолат бизни ҳали ҳам унитар давлат ша-роитларида яшаётимиз, де-ган фикрга олиб келади. Агар кимдa-ким биз ўз ре-сурсларимизни эркин тасар-руф этиш ҳўқуқига эгамиз, деб ҳисобласа, у чўқур ян-гилашади. Шунинг учун ҳам биз имзоламоқчи бўлган Иттифоқ шартномаси ана шу масалаларни ҳал этиши керак, деб ҳисоблаймиз. Жумҳуриятимиз халқини, жум-хуриятимизда яшаётганлар-нинг ҳаммаси бизда мавжуд бўлган бойликларнинг: та-биий, иқтисодий, минерал хом ашё ва бошқа бойлик-ларнинг эгаси бўлишлари керак. Истиқболда бизнинг ўзимиз ўз бойлигимизга ҳў-жайинлик қилишимиз, бу борада мулоқотларга кири-шимиз керак, деб ҳисоб-лайман. Шундай қилиш биз учун энг фойдали иш бўла-ди. Гап шундаки умумитти-фоқ бозорини қўллаб-қувват-лаб турш учун ҳам қандай-дир нормалар системаси бў-лиши лозим.

Яна қуйидаги фикрини таъкидлашни хоҳлардим. Биз бир федерацияда яшай-миз-ю, бирок Ўзбекистонда аҳоли жон бошига тўғри ке-ладиган миллий даромад Иттифоқ бўйича ўртача да-ражадан икки баравар паст-лигини рисоладаги ҳолат деб ҳисоблаш мумкинми? Ми-ллий даромад Иттифоқ бўй-ича киши бошига йилгига 2 минг 300 сўмни ташкил этса, бизда — атиги 1100 сўмдир. Озиқ-овнат ва но-оziқ-овнат молларини истеъ-мо қилиш, хизмат кўрсат-тиш даражаси бўйича Итти-фоқ жумҳуриятлари орасида биз сўнгги ўринни эгалла-шимизни рисоладаги ҳолат деб ҳисоблаш мумкинми? Бугунги кунда Ўзбекистон бюджетининг 30 фоизи дота-цияли эканлигини рисолада-ги ҳолат деб бўладими? Ана шу масалаларнинг ҳаммаси илгаригидек Иттифоқ дара-жасига ҳал этилаётганини ва афсуски жумҳурият фикри билан ҳисоблашмаётганини рисоладаги ҳолат деб бўладими? Қуйидаги ярамас психология хали ҳам сақла-ниб келмоқда: ҳар бир жум-хурият билан боғланмаган бўл-са маъқуллаш лозим.

Қўмюр қазувчиларнинг иш ташлаши ҳақида. Биз агар улар иш ташлашни бошла-лар уларга металлур-лар, деҳқонлар эргашади-лар деб тахмин қиламиз. Шу тариқа биз ҳал этилиши лозим бўлган масалалардан ўзоқлашиб, ўзаро давҳоларга янада чўқуруқ ботиб кета-миз. Бу ҳеч қандай яхши-ликка олиб келмайди. Барча масалаларни амалий тарзда ечимизни керак.

ТАСС мухбири: — Бутун съездда ҳўкумат бошлиғини истетифога чиқариш тў-ғрисидаги талаб ҳам айтилди. Сиз бунини давлат ҳаёти би-лан боғлиқ барча масалалар-нинг партия ва фақат партияга-на ҳал этилиши деб ҳисобла-ган даврдagi «ескича тафак-кур»нинг такоррланган қил-миши деб ҳисобласизми? Сизнинг фикрингизга съезд делегатлари орасида масала-га шу хилда ёндашадиган кишилар кўпи?

И. А. КАРИМОВ: — Мен низоляторларни ўрим-транспор-ти акиллашларини ишнинг тинимсиз ташкил этиш усулини қўл-ланмоқдалар. Мухтор жум-хурият асосий галла майдо-ни — Моздок қўлларининг деҳқонлари 90-йил ўрминини бошлаб бердилар. «Қизил Осетия», «Октябрь 40 йил-хошлари», «Ленин йўли» ко-хозлари, «Терек», «Совет» совхозларида биринчи ўри-мда ҳар гектар ердан 35 центнергача дон йиғишти-риб олинди. Бу йил мухтор жумҳуриятда давлатга 80

фондан кўпроқ бакуват ва қимматбаҳо бугдой тоши-рини режалаштирмоқдалар.

ОРЖОНИКИДЗЕ: Кузги бугдойни ўриб олиб, янчиш-га киришган Шимолий Осе-тия ҳўжаликларининг меҳа-

дай муносабат билдирасиз? Шунини ҳам айтмоқчиманки, бошқа делегациялардан мен асосий жавоб олганим йўқ.

И. А. КАРИМОВ: — Ре-гионал ёки жумҳурият ҳў-жалик ҳисоби ҳақида меннинг ҳам, ўртоқларимиз-нинг ҳам шахсий фикрлари-миз шуки у ҳеч ҳам ҳақи-қатга тўғри келмайди, ўз вақтида кимлардир кундалик муаммолардан, биз Итти-фоқ олдига қўймоқчи бўла-ётган талабларимиздан эъти-борни қалғитиш учун шу тушунчани таомилга кирит-ди. Нарх белгиланг система-миз бутунлай ишламаётган экан, ҳўжалик ҳисоби ҳақи-да қандай гап бўлиши мум-кин? Наҳотки у на милли-лий даромад, на маҳсулот мажмуаси ва бошқа нарсалар тўғрисида гапириб бўл-майдиган даражада зўриқиб кетган бўлса? Бунинг ҳам-маси ўйин, мен бундан бош-қа таърифни топпайман. Жумҳурият, регионал ҳўжа-лик ҳисоби тўғрисидаги гаплар шунга олиб келдики ҳар бир жумҳурият ким ким-нинг ҳақини уриб кетапти, деган маънода мулоҳаза юри-ладиган бўлиб қолди. Эъти-бор беринга, бутун мамла-катда, ҳаммада тўғ ўз ҳақи-ни бировлар, шу жумладан Россия ҳам ўзлаштириб юбор-япти, деган тушунча пайдо бўлмоқда. РСФСР Олий Советидagi ўртоқлар бўлса «Россияни ҳўмоқ қиламиз, Россияни тиклаймиз!» деган ва шу каби маънодаги гаплар билан чўқмоқдалар. Ҳўш, Россияни кимлардан, қайси иттифоқдош жумҳури-ятдан муҳофиза қилиш за-рур бўлиб қолди? Шу тари-қа занжирли реакция вужуд-га келдики, уни тўхтатиш гоат қийин бўляпти. Мен шундай вазиятни тўғдирган айбдорлар регионал ёки жум-хурият ҳўжалик ҳисоби деб аталган гоини яратган ва уни аста илгари суриб қўй-ган кишилар деб биламан.

Платформа масаласига кел-сак, мен съездда «Марксист-тик платформа» вакиллари-нинг чиқишларини диққат билан эшитдим. Улар пози-цияда кўпгина қизиларни, қимматли фикрлар бор деб ҳисоблайман. Аммо аниқ пайтда алоҳида бир янгилик-ни, айтайлик, КПСС Марка-зий Комитети ишлаб чиққан ва дастурий баёнотга бирик-тиб кетган ҳаракат дастури-дан кескин фарқ қиладиган янги нарсани кўрмаялман.

«Демократик платформа» га келадиган бўлсак, шунин алоҳида таъкидлашманки, ундаги мавжуд фойдали фикр-лар у ёки бу шаклда дасту-рий баёнотга ўз аксини топа-ган. «Демократик платфо-рма» вакиллари шу билан қи-яш ҳосил қилишлари мумкин.

«ЭЛЬ СОЛЬ» газетаси (Мексика) мухбири: — М. С. Гор-бачевнинг «Катта ертилик» учрашуви қатнашчиларига йўллаган мактуби ҳақида ўз-бекистонлик делегатларнинг фикрини айтмоқдасизми? Шунингдек, Сизнинг кўмюр қазувчилар иш ташлашига назаардан муносабатинизни билишни истардим.

И. А. КАРИМОВ: — Ўз-бекистонлик делегатлар М. С. Горбачевнинг бу мактуби билан таниш эмаслар ва шу са-бабли унга ўз муносабат-ларини билдиролмайдимиз. Би-роқ шунини биламизки, СССР-га ёрдам кўрсатиш масаласи кўриб чиқилмоқда. Бизнинг шу масала ҳақидаги фикри-миз эса бир хил — ҳар қан-дай ёрдамни, агар у бирор-бир сиесий талаб ёки мажбу-рият билан боғланмаган бўл-са маъқуллаш лозим.

Ҳўмюр қазувчиларнинг иш ташлаши ҳақида. Биз агар улар иш ташлашни бошла-лар уларга металлур-лар, деҳқонлар эргашади-лар деб тахмин қиламиз. Шу тариқа биз ҳал этилиши лозим бўлган масалалардан ўзоқлашиб, ўзаро давҳоларга янада чўқуруқ ботиб кета-миз. Бу ҳеч қандай яхши-ликка олиб келмайди. Барча масалаларни амалий тарзда ечимизни керак.

ТАСС мухбири: — Бутун съездда ҳўкумат бошлиғини истетифога чиқариш тў-ғрисидаги талаб ҳам айтилди. Сиз бунини давлат ҳаёти би-лан боғлиқ барча масалалар-нинг партия ва фақат партияга-на ҳал этилиши деб ҳисобла-ган даврдagi «ескича тафак-кур»нинг такоррланган қил-миши деб ҳисобласизми? Сизнинг фикрингизга съезд делегатлари орасида масала-га шу хилда ёндашадиган кишилар кўпи?

И. А. КАРИМОВ: — Мен низоляторларни ўрим-транспор-ти акиллашларини ишнинг тинимсиз ташкил этиш усулини қўл-ланмоқдалар. Мухтор жум-хурият асосий галла майдо-ни — Моздок қўлларининг деҳқонлари 90-йил ўрминини бошлаб бердилар. «Қизил Осетия», «Октябрь 40 йил-хошлари», «Ленин йўли» ко-хозлари, «Терек», «Совет» совхозларида биринчи ўри-мда ҳар гектар ердан 35 центнергача дон йиғишти-риб олинди. Бу йил мухтор жумҳуриятда давлатга 80

фондан кўпроқ бакуват ва қимматбаҳо бугдой тоши-рини режалаштирмоқдалар.

Бригада, ижара ва оила пуд-ратини кенг жорий этиш ўрим-йиғим мавсумининг асосий аломатлари бўлиб қолди.

ЛЕНИНГРАД. Энг ёш артистлар А. Я. Ваганова номли Бутуриновски иккинчи балет куорсида рақс ху-дос Терпсихорага иттиҳон топиришмоқда. Куорсида жумҳуриятдаги саккизта хо-реография билим юртида таърифланганлар қатнашмоқ-далар. Новосибирскдан кел-ган мактаб ўқувчилари Ок-сана Конобеева билан Кон-

«Демократик платформа» координация сифатида чиқ-қан ўртоқ Лисенко бугун шун-дай талабни илгари сура-ган, энг аввало сиесий маъ-садни кўзда тутиб, деб би-ламан. У ҳўкумат қоладини ёки истетифога чиқадими, съезд бу масалани ҳал этиш учун ваколатга эга эмасли-гини жуда яхши тушуниб ту-рибди. Ким қандай тушунса тушунверсин-у, Лисенко бу-нинг маъносини жуда яхши билади. Менимча, бундай та-лабларнинг маълум бир сие-сий йўналиши бор, у ҳам бўлса, шаронини чиғалла-штириш, партияга «Демок-ратик платформа» тарафдор-ларни ўтказётган тасйирни ку-чайтириш учун имкон яра-ташдан иборат.

Менга бир нарсая қоронғи бўлиб турибди. Шундай очиқ-ошкораликни ўзимга эп кўр-ялман. «Демократик платфо-рма»ни қўллаб-қувватлаётган кишиларнинг кўпчилики қис-ми ҳозирчилик ўзларини маъ-лум қилишни лозим кўрма-яптилар. Мен бунини ҳалоқ ус-луб, деб ҳисобламайман. Агар мамлакат раҳбариятида «Де-мократик платформа»ни қўл-лаб-қувватлаётган кишилар ҳўзир, ҳозир ким бу томон-да-ю, ким бошқа томонда эканлигини маълум қили-шини аниқ айти.

АНАТОЛИЙ АГЕНТЛИГИ (Туркия) мухбири: — Сиз Ўшдаги воқеалар учун масъ-улият Қирғизистон раҳбария-ти зиммасига тушади, деб айтдингиз. Бизлар бу ре-гионда кескинлик янада кў-чиб боришти, деб эшитдик. Сиз у ерда вазиятнинг кес-кинлашувига йўл қўймайсиз-ми? Улар чет элдан қилин-ган кишиларнинг истардингиз?

И. А. КАРИМОВ: — Ме-нинча, шаронининг мурак-каблашуви ва кескинлигини кўчириб бориши эҳтимол-лигини олиш учун ўшда со-дир бўлган воқеаларга сие-сий баҳо бериш зарур. Биз бугун Иттифоқ марказий ор-ганлари олдига вазифани шу тахлитда қўётимиз. Ҳар-бир восталар билан масала-ни ҳал қилиб бўлмайди. Ўр-ни келганда шунини ҳам айт-моқчиманки, Ўшда содир бў-лган воқеалар бир хил сценарий асосида рўй бер-моқда. Мен Душанбе, Фар-ғона, Ўшдаги воқеалар та-сирини бир хил сценарий а-сосида ўтди, деган фикрни та-сдиқлашга асослар бор, деб биламан. Аммо, аф-суски, биз бугун шу воқеага очиқ-ошкора тар-зда сиесий баҳо бермайл-миз. Фикримиз шуки, Ўшда қандай воқеа рўй берган бўл-са, унга теозор ҳар томон-лама сиесий баҳо бериш, бу воқеани келтириб чиқарган ту-ра сабабларни, уни кимлар ик-рочи эканлигини очиб кўрсат-тиш зарур. Бу жуда ҳам муҳимдир.

«МАДЯР НЕМЗЕТ» га-зетаси (Венгрия) мухбири: — Эҳтимол КПСС съезди, ўз иштини олдин белгиланган 10 кун ичиде тугата олма-йди. Унинг қачон тугаши ҳа-қида маълумот беролмайсиз-ми?

И. А. КАРИМОВ: — Мен ҳам балки съезд белгилан-ган ўн кунда ўз ишини ту-гатолмайди, деб ҳисоблай-ман. Бунинг ўстига делегат-лар, иккинчи даражали маса-лалар билан шуғулланмас-лиқ тўғрисида келишиб олишган. Менга масалалар-ни ҳал қилиш бундан кейин тезлашадигандек бўлиб тую-ляпти. Ҳафта охиригача съезд ишини поёнига етказ-ади, деб ўйлайман.

Н. Н. ЕКУБОВ: — Съезд-нинг ҳозирги бооқидиғи иш-ини биринчи кунлардаги солиштириб бўлмайди. Ҳо-зир делегатлар қандай иш-лаш кераклигини ўрганиб олишган. Шу сабабли мен съезд ҳафта охирига бориб якунланади, деб ҳисоблай-ман.

ТАСС мухбири: — Кеча КПСС Марказий Комитети Бош котиби лавозимига му-қобил номзодни муҳомақа қи-лиш жараёнида мамлакат-мизда маданият учун ажрат-илаётган уч тийи тўғриси-да мунозара аъво олиб кетди. Шу муносабат билан Сиздан жумҳуриятингизда иқтисодий аҳвол барқарорлаштиришни муносабати билан Ўзбеки-стонда яқин вақт ичиде мада-ниятни ривожлантириш учун қўшимча маблағ ажратила-ди, деб сўрашни истардим.

И. А. КАРИМОВ: — Ке-ча маданият министри эъти-роф этганидек, мамлаката-мизда маданият заруритини учун киши бошига кунига уч-та доллар сарфлангити. Ўз-

бекистонда эса бундан ҳам кам — бир тийин ҳаражат қилинмоқда. Шу сабабли Иттифоқдаги нисбатан бу соҳадаги аҳвол бизда анча мураккаб. Мен вазифани аниқ билганим учун мамла-катда шундай вазият вужуд-га келганини, яъни келажак-да, раҳбарлар муаммони ту-шунишни қанчалик истама-синлар, яхшиланчи бўлмай-ди, деб ҳисоблайман. Меним-ча, янги Иттифоқ шартно-масини тузасак балки бу масалани — таълим-тар-бия, миллий кадрларни тай-ёрлаш масаласини ҳал этиш учун ўзимизда қандайдир қў-шимча маблағлар топамиз. Миллий кадрларни тайёрла-май туриб, бу ишни кенг авж олдирмай ва чўқурлашти-рай туриб жумҳурият келаж-агини таъминлаб бўлмай-ди. Бу соҳада анча орқанда қолинаётгани билан энди сира ҳам келиша олмаймиз. Биз ўз келажакимизни фар-зандларимизни имкони бори-ча теозор Иттифоқдаги ма-даният ва саноат марказла-рига, чет элларга қўйишга юборилишига эришилишида деб билимиз. Бизда бу соҳада ўзаро манфаатли шартномалар бор. Биз бунини мамлакат ва жумҳуриятимиз ҳозир бошдан кечираётган иқтисоддан теозор чиқишни таъминлайдиган асосий во-сита деб билимиз.

«УНИДАД» газетаси (Бо-ливия) мухбири: — Ўзбеки-стондаги ҳаракатларга ўз сиесий баҳонингиз ҳақида ах-борот беролмайсизми? Бу ҳаракатлар қандай сиесий ҳаракатга эга? Улар ўнг, сўй ёки диний ҳаракатлар-ми? Улар чет элдан қилин-ган кишилар билан боғлан-ганими? Ва у ердан қандай-дир пул маблағи олиб ту-рибдиларми?

И. А. КАРИМОВ: — Биз-даги жамоат ҳаракатлари ташкилдан ҳеч қандай ёр-дам олмайдилар. Улар чет эллардан қандайдир тақил-лотлар билан бир томонла-ма алоқа ҳам боғламаган-лар. Ислол партиясига, қан-дайлар диний ҳаракатларга келсак, бу соҳада Ўзбеки-стондаги аҳвол нисбатан бар-қарор. Кейинги бир неча йил-ида бизлар динга бўлган муносабатимизни ўзгарти-дик. Дин билан боғлиқ нуқ-таларимиз кўп бўлган са-бабли биз у билан алоқа қи-лишимиз лозим, деб ҳисоб-лаймиз.

Наврўз деган байрами-миз бор. — У илгари диний байрам ҳисобланган. Шун-нинг учун ҳам жумҳурият раҳбарларидан ўз принци-пи ҳақида кишилар ўзларини «ҳақиқий марксистлар» қи-либ кўрсатиш мақсадида бу байрамни тугатиб, шу билан ҳалқ ўртасида жиҳдий норози-лик ва кескинлиқни келти-риб чиқардилар. Ҳолбуки, бу байрам минг йиллардан бери нишонланг келади.

У ислол динидан олдин вуж-удга келган. Бу йил баҳор-ги кеча ва кундуз тенгаш-ган кунда Наврўз бизда жу-да кенг байрам қилинди. Биз бу кунни дам олиш ку-ни қилиб қўйдик. Жумҳу-риятимизнинг барча аҳо-лиси қандай динда эканли-гидан қатъи назар уни жу-да ҳам аҳилик билан бай-рам қилишлар. Шунини ҳам айт-ти керакики, бизда балки Фарғона воқеаларидан сўнг Ўзбекистонда истикомат қи-лаётган бошқа халқлар бил-ан ўзаро муносабатда пай-до бўлган қ

ЛОЙИХА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Қонуни

ЎЗБЕКИСТОН ССР да МУЛКЧИЛИК ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР мўлки дахлсиздир.

Ўзбекистон ССРда иқтисодийнинг самарали амал қилишига ва халқ фаровонлигининг ўсишига имконият яратувчи ҳар қандай шаклдаги мулкчилик бўлишига рухсат берилади. Мулкчиликнинг ҳамма шакллари дахлсиз бўлишига ва уларнинг ривожланиши учун тенг шартлар яратилишига қонун қаролат беради.

Мулкдор ўзига қарашли бўлган мол-мулкни сақлаши ва қўпайтириб бориш тўғрисида ҳамхўрлик қилиши керак.

Мулкчилик муносабатлари Ўзбекистон ССР Конституцияси, ушбу Қонун билан ҳамда уларни ривожлантириш юзасидан жумхурият номида чиқарилган қонун ҳужжатлари билан тартибга солинади.

I БЎЛИМ. УМУМИЙ ҚОНДАЛАР.

1-модда. Мулккий ҳуқуқ

1. Ўзбекистон ССРда мулккий ҳуқуқ тан олинади ва қонун билан муҳофаза этилади.

2. Мулкдор ўзига тегишли мол-мулкка эгаллик қилиш, ундан фойдаланиш ва тасарруф қилиш ҳуқуқига эга.

Мулкдор ўз мол-мулкига нисбатан қонунга зид бўлмаган ҳар қандай хатти-ҳаракатлари қилишга ҳақлидир. У мулкдан қонун билан тақиқланмаган ҳар қандай хўжалик ёки бошқа фаолиятни амалга оширишда фойдаланиши мумкин.

3. Мулкдор ўзига қарашли мол-мулкка эгаллик қилиш, ундан фойдаланиш ва уни тасарруф қилиш ҳуқуқини бошқа шахсларга беришга ҳақлидир. Ўзбекистон ССР қонуналарида кўзда тутилган ҳолларда, шарт-шароитларда ва доираларда мулкдорнинг зиммасига бошқа шахсларнинг унинг мулкдан чекланган тарзда фойдаланишига йўл қўйиш вазифаси юкланиши мумкин.

4. Мулкдор Ўзбекистон ССР қонун ҳужжатларида кўзда тутилган шартлар ва доира чегарасида ўзига тегишли мулккий ҳуқуқни амалга ошириш пайтида фуқароларнинг меҳнатидан фойдаланиш тўғрисида улар билан шартнома тузишга ҳақлидир.

Фуқаронинг меҳнатидан фойдаланишга асос бўлган мулкнинг қай шаклда эканидан қатъи назар, фуқаро амалдаги қонунларда кўзда тутилган меҳнат ҳақи бериш ва меҳнат шартлоари яратиш, шунингдек бошқа иқтисодий-иқтисодий қарорларни таъминлади.

5. Мулккий ҳуқуқнинг амалга оширилиши атрофи муҳитга зарар етказмаслиги, фуқаролар, корхоналар, муассасалар, ташкилотларнинг ва давлатнинг ҳуқуқларини бузмаслиги ҳамда қонун билан муҳофаза қилинадиган манфаатларига нўтур етказмаслиги керак.

6. Мулкнинг ҳар қандай шаклидан фойдаланиш эксплуататорлик руҳида бўлмаслиги керак.

2-модда. Мулккий ҳуқуқ объектлари

1. Қўндагилар мулк объектлари:

ер, ер ости бойликлари, ички сувлар, ҳаво ҳавзаси, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси, иморатлар ва иншоотлар, асосб-қушнарлар, моддий ва маънавий маданият объектлари яратилиш ҳамда улардан фойдаланиш ҳусусидаги муносабатлар Ўзбекистон ССРнинг махсус қонунлари билан тартибга солинади.

2. Иштироклар, кашфиётлар, фан, адабиёт, санъат асарлари, ахборот, илмий гоилар, техник ишланмалар ва ақлий иқдоднинг бошқа объектларини яратиш ҳамда улардан фойдаланиш ҳусусидаги муносабатлар Ўзбекистон ССРнинг махсус қонунлари билан тартибга солинади.

3. Тарих ва маданият ёдгорликларида мулккий ҳуқуқни амалга ошириш Ўзбекистон ССРнинг махсус қонунлари билан белгилаб берилади.

4. Мол-мулкдан хўжалик

да фойдаланиш натижалари (маҳсулот ва даромадлар), қонун ёки шартномада бошқа тартиб кўзда тутилмаган бўлса, шу мол-мулк эгасига тегишлидир.

3-модда. Мулккий ҳуқуқ субъектлари

Ўзбекистон ССР давлат, жумхурият, фуқаролари, коллективлар, уларнинг уюшмалари, жамоат ва диний ташкилотлар, фуқароларнинг оилавий ва бошқа бирлашмалари, халқ депутатларининг барча Советлари уларнинг ўзи вақил қилган органлар сиймосида, ақнабий давлатлар, халқаро ташкилотлар, бошқа хорижий юридик шахслар ва фуқаролар мулккий ҳуқуқ субъектларидир. Турли юридик шахслар ва фуқаролар битта мулккий субъектлари бўлиши мумкин.

4-модда. Мулк шакллари

1. Ўзбекистон ССРда мулк шакллари:

а) фуқаролар (граждандар) мулк, шу жумладан, шахсий, ақна тартибдаги ва ҳусусий мулк;

б) коллектив (ширкат) мулк, шу жумладан, оилавий, маҳалла, кооператив мулк, ижара олинган корхона мулк, акциядорлар жамаияти, давлат корхонаси коллектив, жамоат ташкилотлари, диний ташкилотлар мулк, турли хўжалик бирлашмалари ва уюшмалар мулк, юридик шахс бўлиши бошқа жамоалар мулк;

в) давлат мулк, шу жумладан, республикалар мулк, республика, Қорақалпоғистон АССР, маъмурий-территориал тузилмалар (коммунал) мулк;

г) аралаш мулк; қўшма корхоналар, ақнабий фуқаролар, ташкилотлар ва давлат, шунингдек, ақнабий юридик шахслар мулк шаклида юзага чиқади.

2. Ўзбекистон ССРда мулкнинг ҳамма шакллари тенг ҳуқуқли бўлиб, улар рақобатчилик асосида амал қилади.

5-модда. Ҳақ ундириб олишни мулкдорнинг мол-мулкига қаратилиш

1. Юридик шахснинг мажбуриятлари бўйича ҳақ ундириб олиш мулк ҳуқуқи, тўла хўжалик юритиш ёки кооператив бешқарилш ҳуқуқи асосида унга тегишли бўлган мол-мулкка қаратилиши мумкин.

Мулкдор ўзи вужудга келтирган юридик шахсларнинг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди, бу юридик шахслар эса мулкдорнинг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди. Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР қонун ҳужжатларида кўзда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

2. Фуқаролар ўз мажбуриятлари бўйича мулккий ҳуқуқ асосида ўзларига тегишли бўлган мол-мулк билан жавоб берадилар.

Фуқароларнинг қарз берувчлар даражасига буюн ҳақ ундириш тарзида олиб қўйилиши мумкин бўлмаган мол-мулкларни рўйхати Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССРнинг қонун ҳужжатлари билан белгилаб қўйилади.

13-модда. Кооператив мулк

1. Хўжаликни биргаликда юритиш ёки бошқа фаолият билан шугулланиш учун аъзолик асосида икхтиёрий бирлашган фуқароларнинг биргаликдаги мулк — кооператив мулкдир.

2. Кооператив мулк унинг аъзолари берган пул ёхуд бошқа мол-мулк шаклидаги бадаллар, улар ишлаб чиқарган маҳсулот ва уни сотишдан ҳамда кооператив уставида назарда тутилган бошқа фаолиятдан келадиган даромад ҳисобига ташкил топиб ва қўпайиб боради.

3. Кооператив тугатилган тақдирда бюджет, банклар ва бошқа қарз берувчлар билан ҳисоб-китоб қилинганда кейин қолган мол-мулк кооператив аъзолари ўртасида тақсимланади.

14-модда. Ижарага олинган корхона мулк

Ишлаб чиқаришдан маҳсулот, олинган даромадлар ва ижарага олинган корхона маблағи ҳисобидан қўлга киритилган бошқа мол-мулк шу корхона коллективнинг мулкдир.

Ижарага олинган корхона меҳнат коллективи аъзоларининг коллектив ишларини идора қилишда иштирок

лади. У бу ҳуқуқни муштақил равишда ёки меҳнат шартномаси асосида амалга оширади.

2. Уй-жой кооперативининг уй-жой қуриш, дала ҳовли, гараж кооперативининг ёки бошқа кооперативнинг аъзоси фойдаланиш учун ўзига бериб қўйилган хонадон, дала ҳовли, гараж, бошқа иморат ёки бино учун пай бадалини батамом тўлаётган, шу мол-мулкнинг эгаси ҳуқуқини олади.

Давлат ва жамоат уй-жой фондидан уйдан турар жойни ижарага олган киши ва унинг оила аъзолари мулкдордан тегишли хонадон ёки уйни сотиб олиш ҳуқуқига эгадир.

Маъмур мол-мулкни мулк қилиб сотиб олганидан кейин фуқаро уни ўз хошига кўра тасарруф этишига — сотишга, васият қилиб қолдиришга, ижарага беришга, унинг юзасидан қонунга зид бўлмаган бошқа битимлар тузишга ҳақлидир.

III БЎЛИМ. КОЛЛЕКТИВ (ШИРКАТ) МУЛКИ

10-модда. Умумий қондалар

1. Коллектив (ширкат) мулк оила, маҳалла мулк, шунингдек кооперативлар мулкни, ижарага олинган акцияли ҳамда коллектив корхоналарнинг мулкни, икхтиёмий ва диний ташкилотларнинг, турли хўжалик жамаиятлари ва уюшмаларнинг ҳамда юридик шахслар бўлиши бошқа бирлашмаларнинг мулкни ўз ичига олади.

2. Коллектив мулкнинг ҳосил бўлиши ва қўпайиб бориши давлат корхоналарини ижарага бериш, меҳнат қилар, коллективларига олинган даромадлардан давлат мол-мулкни сотиб олиш учун фойдаланиш имконини бериш билан, давлат корхоналарининг акциядорлар жамаиятларига айлантириш билан, фуқароларнинг мол-мулкни кооперативлар, акциядорлар жамаияти ва бошқа хўжалик жамаиятлари ҳамда ширкатларнинг тузиш учун икхтиёрий бирлаштириш билан таъминланади.

3. Коллектив мулкнинг турли шаклларида бериладиган корхоналар ва ишлаб чиқаришларнинг рўйхати Ўзбекистон ССР Олий Совети томонидан аниқланади.

11-модда. Оилавий мулк

Оила аъзоларининг мулк оилавий мулкдир. Бу мулк оиланинг яшаш учун, оила аъзоларининг биргаликдаги ахтиёрларини қондириш, уй-рўзгор ва ёрдамчи хўжалик юритиш учун ҳамда даромад олиш мақсадидаги қонун рухсат берган фаолият учун зарур бўлган ишлаб чиқариш воситаларини ва истеъмол буюмларини, яратилган маҳсулотни ўз ичига олади.

12-модда. Маҳалла мулк

1. Икхтиёмий ўз-ўзини бошқаришининг бошланғич бўғинлари — маҳаллалар эгаллик қилади, фойдаланадиган ва тасарруф этадиган мол-мулк, маҳалла аҳолисининг биргаликдаги меҳнат фаолияти ёки уларнинг муштарак даромадлари, шунингдек, маъмур мол-мулкдан хўжалик мақсадларида фойдаланишдан келган тушумлар, корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг икхтиёрий тўловлари ва моддий ёрдамлари, халқ депутатлари маҳаллий Советлари берадиган молиявий маблағлар асосида вужудга келтирилган мол-мулкдан иборат.

2. Маҳаллада истиқомат қилувчи аҳоли ўзи сайлаб қўйган органлар орқали маҳалла мулкнинг субъектларидир.

13-модда. Кооператив мулк

1. Хўжаликни биргаликда юритиш ёки бошқа фаолият билан шугулланиш учун аъзолик асосида икхтиёрий бирлашган фуқароларнинг биргаликдаги мулк — кооператив мулкдир.

2. Кооператив мулк унинг аъзолари берган пул ёхуд бошқа мол-мулк шаклидаги бадаллар, улар ишлаб чиқарган маҳсулот ва уни сотишдан ҳамда кооператив уставида назарда тутилган бошқа фаолиятдан келадиган даромад ҳисобига ташкил топиб ва қўпайиб боради.

3. Кооператив тугатилган тақдирда бюджет, банклар ва бошқа қарз берувчлар билан ҳисоб-китоб қилинганда кейин қолган мол-мулк кооператив аъзолари ўртасида тақсимланади.

14-модда. Ижарага олинган корхона мулк

Ишлаб чиқаришдан маҳсулот, олинган даромадлар ва ижарага олинган корхона маблағи ҳисобидан қўлга киритилган бошқа мол-мулк шу корхона коллективнинг мулкдир.

Ижарага олинган корхона меҳнат коллективи аъзоларининг коллектив ишларини идора қилишда иштирок

8-модда. Якка тартибдаги мулк

Якка тартибдаги мулк унинг эгаси ўз меҳнати асосида даромад олиш учун фойдаланадиган мулкдир.

Якка тартибдаги меҳнат воситалари, меҳнат натижалари, мулкдан келган даромадлар, облигациялар, бошқа қимматли қозғолар ва қонунда йўл қўйилган бошқа мол-мулк якка тартибдаги мулк объектлари бўлиши мумкин.

9-модда. Ҳусусий мулк

Ҳусусий мулк даромад ундириб олиш мақсадида ишлаб чиқариш воситаларида ҳусусий эгаллик қилиш, улардан фойдаланиш ва уларни тасарруф қилиш ҳуқуқидан иборатдир. Ҳусусий мулк ҳуқуқини амалга ошириш чоғида ёлланма меҳнат қўллагарга рухсат берилади.

Ҳусусий мулкнинг амал қилиш шарт-шароитлари ва чегаралари Ўзбекистон ССР қонун ҳужжатлари билан белгиланади.

15-модда. Коллектив корхонасининг мулк

1. Коллектив корхонасининг мулк давлат корхонасининг бутун мол-мулк меҳнат коллективининг мулк шаклида бўлиши бошқа бирлашмаларнинг мулкни ўз ичига олади.

2. Коллектив корхонасининг мол-мулк, шу жумладан, ишлаб чиқаришдан маҳсулот ва олинган даромадлар коллективнинг умумий мулкидир.

2. Коллектив корхонасининг мол-мулк таркибидан унинг ҳодимлари қўшган ҳиссалар белгилаб қўйилади. Бундай ҳисса таркибига ҳодимларнинг коллектив корхонаси вужудга келишига асос бўлган давлат корхонаси ёки ижара олинган корхона мулкига қўшган умумий суммаси, шунингдек, маъмур корхона вужудга келтирилганидан кейин ҳодим корхона мол-мулкни қўпайтиришга қўшган улушлари кирди.

Ҳодимнинг мол-мулкни қўпайтиришга қўшган улуши миқдори корхона фаолиятида ўз меҳнати билан иштирок этганига қараб аниқланади, оила хўжалик фаолияти натижаларига асосланиб, шу ўлча меҳнат коллектив, белгилайдиган миқдорда процентлар ажратилади ва тўланади.

Корхона билан меҳнат муносабатларини тўхтатган ҳолатда, шунингдек, вафот этган ҳодимнинг ворисларига қўшилган ҳиссасининг қиймати берилади.

Коллектив корхонаси тугатилган тақдирда ҳиссани қиймати ҳодимларга (уларнинг ворисларига) бонд жет, банклар билан ва бошқа қарз берувчлар билан ҳисоб-китоб қилинганда кейин қолган мол-мулкдан тўланади.

16-модда. Акцияли жамаиятнинг мулк

1. Акцияли жамаият акциялар сотиш ҳисобига ҳосил бўлган, шунингдек, ўз хўжалик фаолияти натижалари олинган ва қонунда йўл қўйилган бошқа маблағлар асосида вужудга келтирилган мол-мулкдан иборат.

2. Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, давлат идоралари, Ўзбекистон ССР, бошқа жумхурият ва ақнабий давлатларнинг фуқаролари, шунингдек, юридик шахслари, Ўзбекистон ССР қонун ҳужжатларида ёки жамаиятнинг уставида бошқа тартиб кўзда тутилган бўлмаса, акция эгалари бўлиши мумкин.

3. Меҳнат коллективи ҳамда ваколат берилган давлат органининг биргаликдаги қарорига асосан, давлат корхонаси корхонанинг бутун мол-мулкни қиймат миқдорида акциялар чиқариш йўли билан акцияли жамаиятга айлантирилиши мумкин. Акцияларнинг сотишдан олинган маблағ давлат корхонасининг қарзлари қопланганидан кейин тегишли бюджетга тушади.

17-модда. Хўжалик жамаияти ва ширкатнинг мулк

1. Юридик шахслар бўлиши хўжалик жамаиятлари ва ширкатларнинг мулк улар иштирокчиларининг қўшган ҳиссаси ҳисобидан хўжалик фаолияти натижалари олинган ҳамда улар томонидан қонунда йўл қўйилган бошқа асосларда қўлга киритилган мол-мулкдан ҳосил бўлади.

2. Хўжалик жамаияти ва ширкат қатнашчилари қўшган ҳисса тарбибига асосан ва оборот фондлар, пул

маблағлари ва қимматли қозғолар, шунингдек мол-мулкдан фойдаланиш ҳуқуқи кириши мумкин.

3. Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, давлат идоралари, шунингдек фуқаролар (агар Ўзбекистон ССРнинг қонун ҳужжатларида бошқа тартиб кўзда тутилмаган бўлса) хўжалик жамаиятнинг ва ширкатнинг иштирокчилари бўлиши мумкин.

18-модда. Хўжалик уюшмалари (бирлашмалар)нинг мулк

1. Корхона ва ташкилотларнинг хўжалик уюшмаси (шу жумладан концерн, тармок, тармоқларро ва территориял бирлашма) унга корхона ва ташкилотлар икхтиёрий равишда берган, шунингдек унинг ўз хўжалик фаолияти натижалари олинган мол-мулкнинг эгасидир.

2. Хўжалик уюшмаси унга кирувчи корхона ва ташкилотларнинг мол-мулкка эгаллик қилиш ҳуқуқига эга эмас.

3. Хўжалик уюшмасининг фаолияти тўхтатилганидан кейин қолган мол-мулк унга кирган корхона ва ташкилотлар ўртасида келишув асосида тақсимланади.

19-модда. Жамоат бирлашмаларининг мулк

1. Жамоат бирлашмалари (снэйс) партиялар, оманият ҳаракатлар, шу жумладан, халқ фронтлари, насаб уюшмалари, хотин-қизлар, ветеранлар, йшлар ва бошқа ташкилотлари, кўнгилчи жамаиятлар, икхтиёрий иттифоқлар, фондлар, уюшмалар ва фуқароларнинг бошқа бирлашмаларининг мулкда улар устасларида кўзда тутилган фаолиятнинг моддий жиҳатдан таъминлаш учун зарур бўлган биналар, иншоотлар, уй-жой фонди, асосб-қушнарлар, маданият маърифий ва соғломлаштириш мақсадларида хизмат қиладиган мол-мулк, пул маблағлари, акциялар, бошқа қимматли қозғолар ва мол-мулк бўлиши мумкин.

Жамоат бирлашмалари мулкдаги шу бирлашмалар маблағлари ҳисобидан уларнинг устасларида кўрсатилган мақсадларга муроғат вужудга келтириладиган корхоналар ҳам бўлиши мумкин.

Жамоат бирлашмалари мулкдаги шу бирлашмалар маблағлари ҳисобидан уларнинг устасларида кўрсатилган мақсадларга муроғат вужудга келтириладиган корхоналар ҳам бўлиши мумкин.

Жамоат бирлашмалари мулкдаги шу бирлашмалар маблағлари ҳисобидан уларнинг устасларида кўрсатилган мақсадларга муроғат вужудга келтириладиган корхоналар ҳам бўлиши мумкин.

Жамоат бирлашмалари мулкдаги шу бирлашмалар маблағлари ҳисобидан уларнинг устасларида кўрсатилган мақсадларга муроғат вужудга келтириладиган корхоналар ҳам бўлиши мумкин.

Жамоат бирлашмалари мулкдаги шу бирлашмалар маблағлари ҳисобидан уларнинг устасларида кўрсатилган мақсадларга муроғат вужудга келтириладиган корхоналар ҳам бўлиши мумкин.

Жамоат бирлашмалари мулкдаги шу бирлашмалар маблағлари ҳисобидан уларнинг устасларида кўрсатилган мақсадларга муроғат вужудга келтириладиган корхоналар ҳам бўлиши мумкин.

Жамоат бирлашмалари мулкдаги шу бирлашмалар маблағлари ҳисобидан уларнинг устасларида кўрсатилган мақсадларга муроғат вужудга келтириладиган корхоналар ҳам бўлиши мумкин.

Жамоат бирлашмалари мулкдаги шу бирлашмалар маблағлари ҳисобидан уларнинг устасларида кўрсатилган мақсадларга муроғат вужудга келтириладиган корхоналар ҳам бўлиши мумкин.

IV БЎЛИМ. ДАВЛАТ МУЛКИ

21-модда. Умумий қондалар

1. Ўзбекистон ССРнинг давлат мулкига республика мулк, Қорақалпоғистон АССР мулк, маъмурий-территориал тузилмаларнинг мулк (коммунал мулк) кирди. Давлат мулкни халқ номидан (маъмурий-территориал тузилма аҳолиси номидан) тегишли халқ депутатлари Советлари ва улар ваколат берган давлат идоралари тасарруф этадилар ва бошқариладилар.

Давлат мулкнинг эгалари ўртасидаги келишувга буюн бу мулк уларнинг умумий мулк бўлиши мумкин.

2. Ўзбекистон ССРнинг, Қорақалпоғистон АССРнинг, маъмурий-территориал тузилмаларнинг бюджет ёки бошқа маблағлари ёхуд улар икхтиёрий корхоналар, ташкилотлар, муассасаларнинг маблағи ҳисобига ҳосил қилинадиган ёки сотиб олиннадиган мулк тегишли равишда Ўзбекистон ССРнинг, Қорақалпоғистон АССРнинг мулк ёки маъмурий-территориал тузилмаларнинг мулк бўлади.

3. Ўзбекистон ССР, Қорақалпоғистон АССР ва маъмурий-территориал тузилмаларнинг мажбуриятлари бўйича жавоб беради. Қорақалпоғистон АССР, маъмурий-территориал тузилма эса Ўзбекистон ССРнинг мажбуриятлари бўйича жавоб беради.

22-модда. Республика мулкнинг объектлари

1. Ўзбекистон ССРнинг мулкка:

ер, ер ости бойликлари, ички сувлар, ҳаво ҳавзаси, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси; Ўзбекистон ССР ҳокимият ва идора органларининг мол-мулк; республика халқларининг маданият ва тарихий бойликлари; республика бюджетининг маблағлари, республика аҳамиятидаги банклар, суғурта, резерв фондлари ва бошқа фондлар;

корхоналар ва халқ хўжалик комплекслари (ёқилғи, энергетика, кон-металлургия, машинасозлик, нефть-газ, химия-ўрмон, агропрокат, транспорт комплекси), олий ўқув

лик ва ношрлик фаолиятидан олинган даромадлар, қонунда тақиқланмаган бошқа тушумлар ҳисобидан ташкил этилади.

Уюшмалар ва уларга кирувчи бирлашмаларнинг шу уюшмаларга қарашли мол-мулкдан фойдаланиш ва уни тасарруф этиш соҳасидаги ваколатлари уюшмалар ва бирлашмаларнинг устаслари билан белгиланади.

Ўзбекистон ССР Қонун ҳужжатларида давлат ва жамоат хавфсизлиги нўқтан назардан ёки Ўзбекистон ССРнинг халқаро шартномаларида муроғат жамоат уюшмаларининг мулк бўла олмайдиган мол-мулк турлари белгилаб қўйилиши мумкин.

Жамоат уюшмалари ўз устасларида ёзиб қўйилган мақсадлар ва вазифаларга муроғат ҳамда қонунларда белгиланадиган тартибда чет элдан келадиган пул маблағларини ҳамда бошқа мол-мулкни олишлари мумкин.

Снэйс мақсадларини қўлайлашган партиялар ва икхтиёмий ҳаракатлар хорижий ташкилотлар ва фуқаролардан молиявий ва ўзга моддий ёрдам олишга ҳақли эмаслар.

2. Жамоат уюшмалари тугатилганидан кейин қолган мол-мулк унинг устасида кўзда тутилган мақсадларда ишлатилади.

20-модда. Диний ташкилотларнинг мулк

1. Диний ташкилотларнинг мулкда биналар, диний буюмлар

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Қонуни

ЎЗБЕКИСТОН ССРда МУЛКЧИЛИК ТЎҒРИСИДА

(Давомия. Боши учинчи бетда).

V БЎЛИМ. АРАЛАШ МУЛК

33-модда. Аралаш мулк ҳуқуқи

Мулkning аралаш шакллари қонунда эътироф қилинган мулкдорларнинг моддий ва пул маблағларини бирлаштириш йўли билан ҳосил қилинади. Аралаш мулк-мулкка эгаллик қилиш умумий иштирок этиш принципи асосида ҳам, шунингдек, ўз маблағларини бирлаштирган мулкдорлар ўртасида даромадларни бир текис тақсимлаш асосида ва томонларнинг келишуви билан ҳам амалга оширилиши мумкин.

Аралаш мулкнинг ўз маблағларини бирлаштираётган мулкдорларнинг мақоми билан белгиланган ҳар хил турлари бўлади. Ўзбекистон ССР ва бошқа иттифоқдош республикаларнинг, ажнабий давлатларнинг, турли юридик шахсларнинг Ўзбекистон ССР территориясидаги мол-мулкни, Ўзбекистон ССР ва бошқа иттифоқдош республикалар, СССР ва ажнабий давлатларнинг мол-мулкни бирлаштиришга йўл қўйилади.

VI БЎЛИМ. ҚУШМА ҚОРХОНАЛАР, АЖНАБИЙ ФУҚАРОЛАР ТАШКИЛОТЛАРИ ВА ДАВЛАТЛАРИНИНГ МУЛКИ

34-модда. Қўшма қорхоналарнинг мулки

Совет юридик шахслари ва ажнабий юридик шахсларда фуқаролар иштирокидаги қўшма қорхоналар Ўзбекистон ССР ҳудудида акциялар жамиятлари, ҳўжалик жамиятлари ва ширкатлари шаклида тузилганда ҳамда таъсис ҳужжатларида кўзда тутилган фаолиятни амалга

ошириш учун зарур мол-мулкка эгаллик қилиши мумкин.

35-модда. Ажнабий фуқароларнинг мулки

Ўшбу Қонуннинг совет фуқаролари мулкига тааллуқли қондалари хорижий фуқароларнинг, шу жумладан, Ўзбекистон ССРда доимо яшовчи хорижий фуқароларнинг Ўзбекистон ССРдаги

мулкига ҳам тегишлидир.

36-модда. Ажнабий юридик шахсларнинг мулки

Ажнабий юридик шахслар ҳўжалик ва бошқа фаолиятни амалга ошириш мақсадида Ўзбекистон ССР қонун ҳужжатларида белгиланган ҳолларда ва тартибда Ўзбекистон ССР ҳудудида саноат қорхоналари ҳамда бошқа қорхоналарга, бинолар, иншоотлар, тоат-ибодат, зибратта хизмат қилувчи объектлар ва бошқа мол-мулкларга эгаллик қилишга ҳақлиқдирлар.

VII БЎЛИМ. МУЛКНИНГ ҲУҚУҚНИНГ КАФОЛАТИ ВА ҲИМОЯ ҚИЛИНИШИ

38-модда. Мулкнинг ҳуқуқнинг кафолати

1. Ўзбекистон ССР ўшбу Қонун билан белгиланган мулкчилик муносабатларининг барқарорлигига кафолат беради. Шунга мувофиқ равишда мулкдорнинг мол-мулкни мажбуран тортиб олишга йўл қўйилмайди. Ўзбекистон ССР Қонунларида кўзда тутилган ҳоллар бундан мустаснодир.

2. Ўзбекистон ССР мулкнинг ҳуқуқни бекор қиладиган қонун ҳужжатларини қабул қилган тақдирда ана шу ҳужжатлар қабул қилиниши натижасида мулкдорга етказилган зарар ихтиёрий суратда

37-модда. Ажнабий давлатлар ва халқаро ташкилотларнинг мулки

Ажнабий давлатлар ва халқаро ташкилотлар Ўзбекистон ССР ҳудудида халқаро шартномаларда ҳамда Ўзбекистон ССР қонун ҳужжатларида белгиланган ҳолларда ва тартибда дипломатик, консуллик, иқтисодий-маданий ва бошқа халқаро муносабатларни амалга ошириш учун зарур мол-мулкка эгаллик қилишга ҳақлиқдирлар.

ёки суд қарори билан Ўзбекистон ССР томонидан мулкдорга тўла ҳақимда тўланади.

3. Ўзбекистон ССР фуқароларга, ташкилотларга ва бошқа мулкдорларга уларнинг мулкнинг ҳуқуқни ҳимоя қилиши учун тенг шaroитларни яратиб беради.

39-модда. Мулкнинг ҳуқуқнинг ҳимоя қилиниши

1. Мулкдор ўзга шахс томонидан қонунга хилоф равишда эгаллаб олинган мол-мулкни Ўзбекистон ССР фуқаролари қонунларида мувофиқ талаб қилиб қайтариб олиш ҳуқуқига эгадир.

2. Мулкдор ўз ҳуқуқини

ҳар қандай бузишлари, гарчи бундай бузилишлар уни мулкка эгаллик қилиш ҳуқуқидан маҳрум этиш билан боғлиқ бўлмасада, бартараф этишни талаб қилиши мумкин.

3. Мулкнинг ҳуқуқни ҳимоя қилиш суд, давлат ҳақамлиги ёки бошқа бетараф суд томонидан амалга оширилади.

4. Ўшбу моддада кўзда тутилган ҳуқуқлар гарчи мулкдор бўлмаса ҳам, мулкдан тўла ҳўжалик юритиш, уни оператив бошқариш, мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгаллик қилиш ёки қонунда ёқуд шартномада кўзда тутилган бошқа ҳолларда, мол-мулкка эгаллик қилувчи шахсга ҳам тааллуқлидир. Бу шахс ўз эгаллигини мулкдордан ҳам ҳимоя қилиш ҳуқуқига эга.

40-модда. Мулкдорнинг ҳуқуқ қонунини равишда тўхтатишнинг тақдирда унинг мафзаатларини ҳимоя қилиш

1. Мулкдорга қарашли ўй, бошқа бинолар, иншоотлар, дов-дархатлар жойлашган ер участкасини олиб қўйиш ҳақида қарор қабул қилиниши муносабат билан ёки давлат идорасининг мулкдор мол-мулкни бевосита олиб қўйишга қаратилган бошқа қарори муносабати билан

мулкдорнинг ҳуқуқини тўхтатиб қўйишга фақат Ўзбекистон ССР қонун ҳужжатларида белгиланган ҳолларда ва тартибдагина йўл қўйилади. Бунда мулк ҳуқуқни тўхтатишнинг оқибатида етказилган зарар мулкдорга батамом тўланади.

Мулкдор норози бўлган тақдирда илзо суд, давлат ҳақамлиги ёки бошқа бетараф суд томонидан хал эгилмагунча, мулк ҳуқуқининг тўхтатилишига олиб борадиган қарор амалга оширилиши мумкин эмас. Мулкдорга етказилган зарарни қоплаш билан боғлиқ барча масалалар ҳам илзон кўриб чиқиш жараёнида хал этилади.

2. Мулкдор мол-мулкнинг давлат томонидан олиб қўйилишига, мулкдорнинг мажбурликлари бўйича ҳақ ундириш шу мулкка қаратилган тақдирдагина. Ўзбекистон ССР қонунларида кўзда тутилган ҳолларда ва тартибда, шунингдек реквизиция ва мусодара тартибиде йўл қўйилади.

Табиий офатлар, фалокатлар, юқумли касалликларнинг тарқалиши, ҳайвонларда касалликнинг кенг ёйилиши ва фавқулодда рўй берадиган бошқа ҳолатларда мол-мулк давлат ҳокимияти идораларининг қарорига би-

ноан жамият мафзаатларини қўзлаган ҳолда мулкдордан Ўзбекистон ССР қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ва шартлар билан мжбурий тарзда олиб қўйилиши (реквизиция қилиниши) мумкин ва унга мулкнинг қиймати тўланади.

Ўзбекистон ССР қонун ҳужжатларида кўзда тутилган ҳолларда суднинг, давлат ҳақамлигининг қарорига биноан мол-мулк мусодара қилиниши мумкин.

41-модда. Мулкдорларнинг ҳуқуқини бузувчи ҳужжатларнинг ҳақини эмаслиги

Давлат бошқаруви, идораси ёки давлат ҳокимияти маҳаллий идораси томони-

дан қонунга хилоф бўлган ҳужжатнинг қабул қилиниши натижасида мулкдорнинг ўзига бошқа шахсларнинг ўзларига қарашли мол-мулкка эгаллик қилиш, ундан фойдаланиш ёки уни тасарруф этиш борасидаги ҳуқуқлари бузилган тақдирда бундай ҳужжат мулкдорнинг ёки ҳуқуқи бузилган шахсининг давросига биноан ҳақиний эмас, деб топилади.

Мақкур ҳужжатларни чиқариш оқибатида фуқароларга, ташкилотлар ва бошқа шахсларга етказилган зарарлар тегишли ҳокимият ёки идора органи ихтиёридаги маблағ ҳисобидан тўла-тўқис қопланиши шарт.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ КОМИТЕТЛАРИДА

Иқтисодий илзоҳот ва маҳаллий ўзини ўзи бошқарув комитети Ўзбекистон ССР Олий Советининг тошпирига биноан, Ўзбекистон ССРда мулкчилик тўғрисидаги қонун лойиҳасининг муҳокамаси 1990 йилнинг 15 августига тақдир қилиниши хабар қилади.

Қонун лойиҳаси юзасидан барча мулоҳазалар ва тақлифларни қуйидаги манзилгоҳга юбориш мумкин: 700008, Тошкент, Ўзбекистон ССР Олий Совети, Иқтисодий илзоҳот ва маҳаллий ўзини ўзи бошқарув комитети.

Муҳаррир Р. РАҲМОНОВ.

Санъатимиз арбоблари

Ўзбекистон ССР халқ артисти Саттор Ярашев ва Навоий номидаги Катта театр солисти Худойберди Тоиров бўлажак санъаткорлар — талабалар В. МОЛҲАЧЕВ олган сурат.

«И Ж О Д И М Н И Ш О Г И Р Д И М Д А КўРАМАН»

налаштирувчилар ҳар гал унга албатта роль беришга интилардилар.

Санъаткор муваффақияти сирларидан бири шу эдики, у бадий адабиётни, унинг ақойиб намуналарини яхши биларди. Иккинчидан, адабиёт аҳли билан яқин дўст эди. Фуқат ҳақида ҳикоя қилувчи опера тайёрланаётганида у жуда кўп адабиётшунослардан маслаҳатлар олган, ўлимас шоир тўғрисида ёзилган барча асарларни кутубхоналардан эримай топиб, ўқиб чиққан. Асарни бадий совет кўриб чиқатишдаги образ ҳақидаги иқидий фикрларини дадил айтган. Яна бир нарсаси: ўзбек миллий санъатида ўзига хос шоирнома мавжуд. Саттор Ярашев ана шу имкониятдан ҳам фойдаланди, бу борадаги аналаларга амал қилди. Натижа, кутилганидек бўлди: «Фуқат» операси мароқли, оригинал талқинлари билан ажралиб турувчи спектакль сифатида кутуб олинди. Асарнинг узоқ йиллар театр репертуаридан тушмай келгани ҳам бу фикрни исботлайди.

Саттор Ярашев «Тоҳир ва Зухра» спектаклида Тоҳир, «Муқаннада» Муқанна,

«Фарҳод ва Ширин»да Фарҳод образларини яратган иқидор. Санъатимизда Тоҳир ва Фарҳодни жуда кўп актёрлар иқро этишган. Лекин Саттор ақнинг қаҳрамонлари улардан овоз имкониятлари билан ажралиб туради.

Саттор Ярашев Мухтор Ашрафий, Эммануэль Юнвальд-Хилькевич, Тилибонов, Солиқов, Тўхтасин Жалилов, Юнус Ражабий, Ётим Бобо-жонова каби аллома санъаткорларнинг таълимининг олган, давлатига амал қилиб иқид қилган артист. Маълумки, иқидорида номлари қайд этилган иқидорларнинг барчаси ўзбек санъатида ўзига хос мактаб яратган маданият арбоби эди. Уларнинг тахир-бозари ва талқинлари ўзлаб, юзлаб актёр ва актрисаларнинг иқидий тақдирда муҳим рол ўйнаган. Саттор Ярашев улар раҳбарлигида ишлар экан, иқидорлик маҳоратининг янги йўлларида дадил чиқа олди. Устозлар актёрнинг овоз имкониятини ниҳоятда қадрларди. Бу эса айни вақтда С. Ярашевнинг янада фалорқ ишлашга даъват этарди, маъсулиятини кучайтирарди.

Устозларнинг ҳар бир тахирини, маслаҳатини, ун-довини жон деб қабул қилар эдим, — дейди у. — Улар ҳеч қачон шунчаки йўлланма бермасди. Фақат ва фақат ангиллиқ улашгани, яъни актёр иқидорида томошабинга, кутилмаган бир ангиллиқ соға этишга ҳаракат қилишарди. Мен шунинг учун ҳам устозлардан миннатдорлик, улар иқидорлик санъатининг, опера маданиятининг энг яхши, энг сўнгги аналаларини биз, артистларга бундан вужудлари билан юқтиришга интилардилар.

Санъаткор изланишлари муваффақиятида унга саҳнада ҳаммафаслик қилган Халима Носирова, Саодат Қобулова, Қарим Зокиров, Жамол Низомхўжаев, Эргаш Йўлдошев сингари опера устозларининг хизматлари улкандир.

Бир неча йилларди, Саттор Ярашев пенсияга чиққан мамиятида Тошкент театр ва рассомлик санъати институтининг ашула кафедрасида давом эттирмакда. Мизлия музыкали драма ва комедия театрлари учун қадрлар тайёрлаб берадиган бо олий мактаб Саттор акадай санъат

корлар, яъни амалиёт усталари керак эди.

Устоз санъаткор ёшларга ўзининг бой тажрибаларини улашадиган чарчамайди. Ёшларда талантнинг, қобилиятнинг шўъласини сездим, албатта уни рубба чиқариш учун курашди. Бу ишда институтда унга ҳаммасилик қилаётган педагоглар ва санъат муаллимларининг изланишлари ҳам самаралидир. Санъат муаллимлари баҳамжиҳат, бамаслаҳат иш қилиш, ўзбек театр санъатининг эртанги кўнига хизмат қилиши керак бўлган ёшлар қар томонлама етук бўлиб йўлланма олишларига интилардилар.

Театр институтида бевосита Саттор Ярашев раҳбарлигида таълим олган, ашулачилик, иқидорчилик сирларини ўрганиб, ҳаётга йўлланма олган ёшлар йиғирмадан ортади. Улар бугунги кунда жумҳуриятимизнинг турли бурчакларида — пойтахт ва вилоят театрларида, ашулачилик ансамблларида ишлаш-япти. Ҳозирги кунда Тожикистоннинг Урагана музыкали драма театрида хизмат қилаётган Кежа Наврўзов эл эътиборини қозонган шоғирдлардан биридир. Унга Тожикистон ССРда хизмат қилган артист фахрий унвони берилди. Шоғирд ана шундай юксак унвонга сазовор бўлган кунда, биринчи навбатда, устози Саттор Ярашевни табриқлади. «Домла, бу энг аввало, сизнинг меҳнатингизга берилган баҳодир» деган миннатдорчилик сўзларини эшитиш нақадар завқли.

Ўзининг хуш овози, иқидорчилиги, репертуари билан халққа танилиб келаётган Баҳодир Ванков, Мушарраф Қурбонова, Сидик Исмаилов, Гулнора Абдузаорова, Мухаббат Сотволдиева, Садриддин Саримов каби санъаткорлар ҳам Саттор Ярашев мактабидан чиққан. Уларнинг иқидорчилиги кўзатган, овозини тинглаган, репертуарларидан оғоҳ бўлган кишилар миллий музыка санъатимизга ўзига хос авлод кириб келаётганини ҳис қилиши аниқ. Шуниси ҳаққатда сазоворки, устоз ва шоғирлар алоқаси ҳеч қачон сусайган эмас. Шоғирлар истаган вақтларида устозларга мурожаат қилиб, у кишининг маслаҳатларини олаверадилар. Устоз ҳеч қачон «вақтим йўқ» деган эмас, демайди ҳам.

Саттор Ярашев қайта қуришни бошидан кечираётган қадрдош театри хизматида отланади. Ишончимиз комилки, Саттор Ярашев каби устоз санъаткорлар авлоди тажрибаси Навоий номидаги Катта театр ёш коллективларини саъй-ҳаракатларига эп бўлиб, бу даргоҳнинг эзда устоз мавқеини тиклашга ёрдам беради.

Юсуф БЕРДИЕВ.

ЖАҲОН КЎРАДИ

Шу кунларда жумҳуриятимизда махсус телевизион қўрсатув суратга олинмоқда. Италиянинг «СМФ» телекомпанияси иқидорлари ўзбек халқининг турмуш тарзи, маданияти, санъати ва тарихий ёдгорликлари авайлаб саклашни кўрсатишмоқчи.

А. УМАРОВ.

Ҳамид Сатторович САТТОРОВ

Ўзбекистон ССР Давлат хавфсизлиги комитетининг Самарқанд вилояти бўйича бошқармасининг собиқ бошлиғи, генерал-майор Ҳамид Сатторович Сатторов узоқ давом этмаган оғир касалликдан сўнг шу йил 13 июлда 56 ёшида вафот этди.

Генерал Ҳ. С. Сатторов ўзининг бутун онгли ҳаётини халққа, мамлакат хавфсизлигини таъминлаш ишига чекиз саноқат билан хизмат қилишга бағишлаган.

Ҳ. С. Сатторов хизматини 1958 йили хавфсизлик органларида бошлаб, курсантлик ва оператив вақтдан йирик чекистлар жамоаси раҳбарига бўлган шойли йўлни босиб ўтди. Ҳамид Сатторович ишлаган барча лавозимларида юксак профессионал маҳоратини, ўзи танлаган ишга садоқатини, чинакамини чекистлик иқидорини намойиш қилди. У ҳукуматнинг маъсулиятли тошпириқларини, шу жумладан, она-Ватанимиздан ташқарида ҳам бундай тошпириқларни шараф билан адо этди.

Генерал Ҳ. С. Сатторов Ўзбекистон ССР Давлат хавфсизлиги комитетининг Самарқанд вилояти бўйича бошқармаси-бошлиғи бўлиб ишлаган чоғларида ҳам ақойиб ташкилотчилик қобилиятини кўрсатди. Разведка ва аксилразведка идораси фаолиятини замон талаблари, ошкоралик ва демократиялаш руҳида моҳирлик билан қайта қуриш, социалистик қонунчилигини мустахкамлаш, чекистларнинг жанговарлик қобилиятини ошириш ишига муносиб ҳисса қўшди. У Ўзбекистон Компартияси Самарқанд вилоят комитети бюроси аъзосигоҳа номзод ва аъзо этиб сайланган эди. Бир қатор юксак ҳукумат мукофотлари билан тақдирланган эди.

Ҳамид Сатторович Сатторов биз учун ҳамisha жасорат, бурчга чекиз садоқат, ақойиб инсоний ва профессионал хислатлар, ўз халқига ва социалистик Ватанига содиқлик намунаси бўлиб қолди.

БИР ГҲРҲ ЭРТОҚЛАРИ.

Италия телеиқидорлари бўлажак кўрсатуни Тошкент, Самарқанд шаҳарлари ва Ургут районида суратга олмақдалар.

Бу йил Бельгия, ГФЖ, Кувайт, Жанубий Корея, Швеция, Испания телекомпаниялари ҳам Ўзбекистон ҳақида махсус кўрсатувлар ҳозирладилар.

А. ҲОЖИМАҚБАРОВ.

Реклама ва эълонлар

СССР Вазирлар Кенгаши ҳузуридаги Геодезия ва хариташунослик Бош бошқарманинг

ТОШКЕНТ ТОПОГРАФИЯ ТЕХНИКУМИ

1990 — 1991 ўқув йилига қўйидаги ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

Ўқувчилар қабул қилади

фотогеодезия, хариташунослик — 8-синф маълумоти билан; аэрофотогеодезия, картография, амалий геодезия — 10-синф маълумоти билан.

Ўқиш муддати: 8-синф маълумоти билан — 3 йил 6 ой; 10-синф маълумоти билан — 2 йил 6 ой.

Аризалар — 10-синф ҳажмида маълумотлардан 31 июлгача қабул қилинади.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 ОКТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Аризага қўйидаги ҳужжатлар қўшиб тошпирилади: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), 086/У андозасидаги табиий шаходатнома, 3х4 см катталиқдаги 6 та фотосурат, меҳнат дафтарчасининг нусхаси (ишловчилар учун).

Кирувчилар 21 август таъди қўйидаги фанлардан кириш имтиҳонларини тошпирилади: 8-синф маълумоти билан — МАТЕМАТИКА (оғзаки), РУС ТИЛИ (диктант), 10-синф маълумоти билан — МАТЕМАТИКА (оғзаки), РУС ТИЛИ ВА АДАБИЯТИ (инпо), миллий мактабларни биттирганлар учун — диктант.

8 ёки 10-синфларнинг «4», «5» баҳодалар билан биттирганлар барча ихтисосларга имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

Техникум қошида 15 ИЮНДАН бошлаб бир ойлик пуллик тайерлов курслари ташкил этилади.

Ўқиш — рус тилида олиб борилади.

Ўзлаштирувчи ўқувчиларга 30 сўмдан («яхши» баҳога ўқийдиганларга — 25 фоз, аълочиларга — 50 фоз қўшиб тўланади) стипендия тўланади.

Миллий мактабларни биттирганлар учун 1 августдан бошлаб рус тили бўйича билимини мукамаллаштириш учун қўшмача бепул машғулотлар ташкил этилади.

Техникумин имтиҳон диплом билан биттирганлар ўқини давом эттириш учун институтларга йўлланадилар.

Қўйидаги манзила мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, 125-алоқа бўлими, М. Горький шох кўчаси, 82-уй, (6. 13. 22-трамвайлар; 9. 18-троллейбуслар; 1. 17-эс 71. 83. 96-автобусларнинг: «Маданият институт» бекати).

Телефонлар: 62-57-87, 62-57-78.

Ўзбекистон ССР жисмоний тарбия ва спорт давлат комитети

2-ЖУМҲУРИЯТ ОЛИМПИА РЕЗЕРВЛАРИ БИЛИМ ЮРТИ

(Самарқанд шаҳри, Тойлок посёлкаси).

1990 — 1991 ўқув йили учун 8-11 СИНФЛАРГА ВА I КУРСГА

Ўқувчилар қабул қилади

Билим юрти юқори малакали спортчиларини, Совет Иттифоқи терма командаларига номзодларни тайерлайди.

8-11 синфларда ўқиш учун ўтаказилган кўрик конкурсиде мактабдаги ўзлаштириш бўйича иқидий баҳодалар ва юқори спорт кўрсаткичларига эга бўлган йиғит-қизлар иштирок этишлари мумкин.

I курсга (Ўқиш муддати икки йил) ўрта маълумотли, СССР ва жумҳурият терма командаларига номзодлар қабул қилинади.

Билим юрти спортнинг қуйидаги турлари бўйича ихти-сослашган: бокс, эркин кураш, самбо кураши, ўқ отиш, академик зышак эшиш, байдарка ва каноэда зышак эшиш, велосипед спорти (узун кўча бўйлаб), футбол.

БАРЧА СПОРТ БЎЛИМЛАРИГА Ўқувчилар 8-СИНФДАН БОШЛАБ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади. Ўқувчилар оғакатлашш ва спорт кийими билан, бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртининг тўлиқ курсини биттирганларга спорт бўйича тренер-ўқитувчи малакасини бериш билан ўрта махсус маълумот олганлиги ҳақида диплом берилади.

Ўқувчиларга қабул қилиш — 20—25 август кунлари ўтаказилади.

Спорт ташкилотининг йўлланмаси, соғлиғини тўғрисидаги табиий шаходатнома спорт кийими, тасниф билетини ёнигаоҳа олиб келишшига шарт.

Конкурс кўригиде қатнашиш учун бориш-келиш, оғакатлашш, жойлашш харақатлари ота-оналар ҳисобидан бўлади.

Билим юрти манзили: 704453, Самарқанд шаҳри, Тойлок посёлкаси, Магистральная кўчаси.

Телефон: 5-49-36.